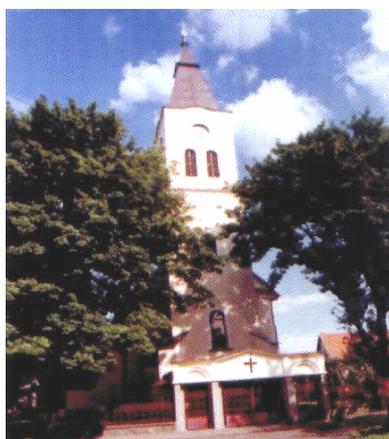
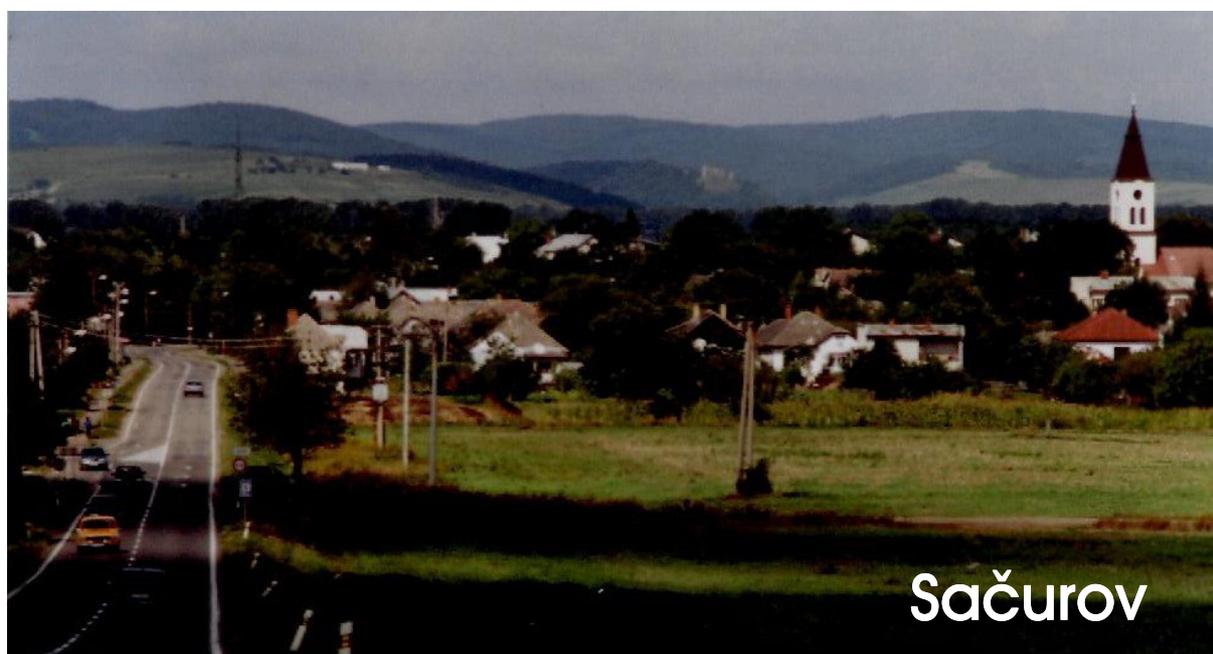

PROGRAM

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sačurov

Dokument prezentuje návrh programu rozvoja obce Sačurov. Obsahuje popis a analýzu východných podmienok územia, špecifikuje víziu, ciele rozvoja a ich vzťahy, spôsob zabezpečenia ich realizácie. V ďalšom cykle programovania sa vyžaduje podrobná analýza problémových oblastí cieľov pre spracovanie realizačných projektov a ich finančnému a organizačnému zabezpečeniu.

Pohľad na obec Sačurov

Obsah

1. Konceptia programu

- 1.1. Zdôvodnenie
- 1.2. Cieľ programu
- 1.3. Princípy programu
- 1.4. Finančné zabezpečenie rozvoja
- 1.5. Základné dokumenty rozvoja
- 1.6. Podklady pre spracovanie programu

2. Obsah a vízia programu

- 2.1 Požiadavky na obsah programu
- 2.2 Štruktúra dokumentu
- 2.3 Obsah dokumentu
- 2.4 Základné pojmy
- 2.5 Vízia programu

3. Popis a analýza potenciálu

- 3.1. Základné údaje územia
- 3.2. Ľudské zdroje
- 3.3. Sociálna infraštruktúra
- 3.4. Ekonomika
- 3.5. Technická infraštruktúra
- 3.6. Životné prostredie

4. Analýza problémov

- 4.1 Silné stránky (rezervy)
- 4.2 Slabé stránky (bariéry)
- 4.3 Príležitosti (možnosti)
- 4.4 Riziká (ohrozenia)
- 4.5 Súhrnná analýza

5. Stratégia a ciele programu

- 5.1. Vymedzenie smeru stratégie
- 5.2. Cieľové skupiny stratégie
- 5.3. Strategické ciele
- 5.4. Relevantnosť strategických cieľov voči vyšším programom
- 5.5. Štruktúra cieľov

6. Špecifické ciele programu

- 6.1 Strategický cieľ č.1 – Zlepšenie základnej infraštruktúry
 - 6.1.1 Relevantnosť špecifických cieľov k vyšším cieľom
 - 6.1.2 Popis cieľov

6.2 Strategický cieľ č.2 – Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

6.2.1 Relevantnosť špecifických cieľov k vyšším cieľom

6.2.2 Popis cieľov

6.3 Strategický cieľ č.3 - Riešenie životného prostredia

6.3.1 Relevantnosť špecifických cieľov k vyšším cieľom

6.3.2 Popis cieľov

7. Zabezpečenie programu a manažment (finančný, organizačný, riadiaci)

7.1 Plán programu

7.2 Návrh projektov realizácie programu

7.3 Finančné zabezpečenie

7.4 Etapy a postup realizácie programu

7.5 Organizácia a manažment programu

8. Prílohy

8.1 Charakteristika operačných programov NDP

8.2 Fondy EU a financie pre projekty programu

8.3 Odsúhlasenie cieľov a priorít (Dotazník poslancov)

Budova obecného úradu Sačurov

Úvod

Dokument programu je spracovaný na základe objednávky zastupiteľstva obce. Vychádza z nových pohľadov na vzťah územného plánovania a regionálnej politiky, ktoré sa v súčasnosti na konceptuálnej úrovni stále viac zblížujú a v častiach aj prelínajú. Ich spoločný kontext je obsiahnutý v pojme "Politika priestorového plánovania", ktorá predstavuje zasahovanie zmien v územnej štruktúre podľa stanovených cieľov.

Proces, ktorý zastrešuje všetky činnosti týkajúce sa priestoru, územia a rozvoja činnosti obce alebo regiónu je zložený z územného plánovania (územie), regionálnej politiky (hospodárska politika) a sektorovej (funkčná) politiky. Súčasný stav tohto procesu na úrovni obce Sačurov je dokumentovaný v tomto materiály vo forme formulovania stratégie rozvoja na stanovené obdobie a spôsobu jej zabezpečenia.

1. Koncepcia programu

Formuluje východiská pre stratégiu a obsah programového dokumentu. Na základe zdôvodnenia potreby programu rozvoja definuje ciele a princípy s požadovanou väzbou na štruktúru programových dokumentov SR. Ďalej vymedzuje ich základné pojmy, obsah a rámec možnosti využitia finančných prostriedkov pre zabezpečenie realizácie programu. V závere predkladá stručnú formuláciu vízie rozvoja obce. .

1.1 Zdôvodnenie

Pre spracovanie programu rozvoja sú tri dôvody:

- a) Program rozvoja je potrebné spracovať na základe zákona č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje "vypracovávať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce.
- b) Je nevyhnutným formálnym dokumentom ako podklad pre žiadosti o podporu na rozvoj zo štrukturálnych fondov EU a iných zdrojov na základe projektov.
- c) Po verejnom odsúhlasení (občanmi, zastupiteľstvom) je hlavným strategickým plánovacím dokumentom na obdobie 5 až 10 rokov, ktorý integruje záujmy, zámery a zdroje všetkých ktorí na danom území žijú alebo vyvíjajú akúkoľvek činnosť.

1.2 Cieľ programu

Dokument formuluje stratégiu rozvoja obce „Sačurov“ na obdobie 5 až 10 rokov.

- Hlavnou úlohou programu je vytvorenie takej rozvojovej stratégie na lokálnej úrovni, ktorá na základe princípu partnerstva v rámci cyklického a iteračného charakteru plánovacích a programovacích činností vedie k inicializácii predovšetkým vlastných zdrojov na základe spolupráce a integrovania záujmov k prospechu a dynamickému rozvoju celého územia
- Stratégia programu rozvoja je vyjadrená strategickými (globálnymi) cieľmi, ktoré sú rozpracované do špecifických cieľov tak, aby sa program stal hlavným nástrojom pre činnosti usmerňovania a koordinácie opatrení a úloh na zabezpečenie týchto cieľov.
- Zabezpečenie cieľov (jeho opatrení a úloh) je vykonávané na základe spracovania projektov. Projekt čiastkovo alebo úplne realizuje príslušný cieľ. Je chápaný ako proces (súbor činností) od prípravy, spracovania projektovej dokumentácie až po realizáciu a vyhodnotenie naplnenia cieľa (nie je to len projektová dokumentácia).
- V súlade s požiadavkami EU (prístupu "zdola-hore" a princípu partnerstva) je vhodné, aby sa obce združovali do mikroregiónu a koncentrovali zdroje (princíp koncentrácie). Program je potom podkladom a slúži tiež ako nástroj na tvorbu a koordináciu stratégie na vyšších programovacích úrovniach.

1.3 Princípy programu

Slovenská republika formuluje svoju regionálnu politiku v rámci Národného rozvojového plánu (NDP – National Development Program) v súlade s pravidlami EÚ pri ktorých zohľadňuje 4 základné princípy (programovanie, partnerstvo, koncentrácia a doplnkovosť).

Program rozvoja obce má byť dokumentom rozvoja založenom na prístupe "zdola-hore", princípe partnerstva a v súlade s citovaným zákonom podľa ktorého obec:

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu
- poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viac obcí
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí k ekonóm.-sociál. rozvoju obce a VÚC
- spracováva stanovisko k programom regionálneho rozvoja

Jednou z hlavných požiadaviek na program obce je, aby bol relevantný voči stratégii rozvoja celého regiónu formulovanej vo vyšších programových dokumentoch. V tomto prípade predložený dokument je spracovaný predovšetkým v súlade so zameraním na:

- Národný rozvojový plán SR (NDP) a jeho operačné programy
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja

1.4 Finančné zabezpečenie rozvoja

na podporu regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky:

- verejných zdrojov: z rozpočtu štátu, VÚC, obcí a štátnych fondov
- súkromných zdrojov fyzických a právnických osôb
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

doplňkovým zdrojom sú:

- prostriedky z fondov EU
(predovšetkým: štrukturálny fond na rozvoj regiónov, kohézny fond na oblasť životného prostredia a európsky fond rozvoja s medzinárodným partnerstvom)

príjemcovia môžu byť:

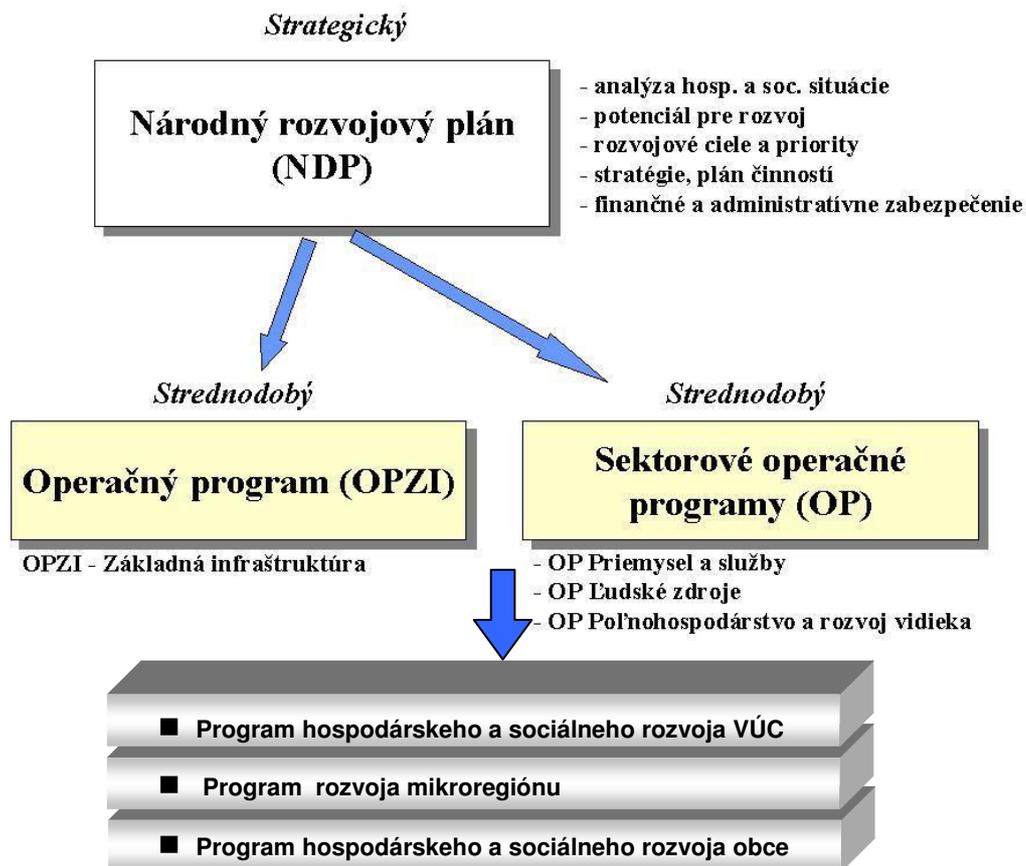
- podnikateľské subjekty, obce a nimi založené právnické osoby, združenia obcí,
- neziskové, právnické osoby, ktoré predložia projekt v súlade s programami rozvoja

Financovanie z verejných zdrojov a fondov EU je stanovené legislatívnym rámcom a príslušnými smernicami a predpismi.

1.5 Základné dokumenty rozvoja

Program obce vo svojich špecifických cieľoch sleduje ciele rozvoja, ktoré sú formulované vo vyšších plánovacích dokumentoch, ktorými sú:

- Národný rozvojový plán SR (NDP), úroveň NUTS I
- Operačný program, Základná infraštruktúra (OP ZI)
- Tri sektorové operačné programy (SOP), ako podpora rozvoja regiónov (SOP: Priemysel a služby, Ľudské zdroje, Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka)

Tento program je spracovaný na úrovni NUTS V na základe zadania zastupiteľstvom obce Sačurov. Program môže byť podkladom pre spracovanie na úrovni okresu alebo pri združení viac obcí ako program rozvoja mikroregiónu. V súčasnosti obec nie je svojimi aktivitami napojená na žiadny program rozvoja mikroregiónu.

1.6 Podklady pre spracovanie programu

Pre spracovanie programu boli použité tieto hlavné dokumenty a informácie:

- špeciálne dotazníky (dotazník rozvoja, potenciálne možnosti, dotazník analýzy a dotazník hodnotenia)
- štatistické a iné údaje miestneho úradu
- konzultácie a prejednávanie problémov s predstaviteľmi samosprávy obce

2. Obsah a vízia programu

2.1 Požiadavky na obsah programu

Obsah programu vychádza zo zákonom stanovených požiadaviek na tento typ dokumentu. Jeho základným požadovaným obsahom sú tieto časti:

- analýza ekonomického a sociálneho rozvoja obce
 - stratégia, hlavné smery vývoja a stanovenie cieľov
 - priority a úlohy v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, životného prostredia, vzdelávania, kultúre a ďalších oblastiach
 - návrh finančného a administratívneho zabezpečenia programu
- Pre prvú časť dokumentu zahrňuje popis situácie potenciálu rozvoja v relevantných oblastiach ktoré sú špecifické pre obec. Na základe popisu potenciálu je vykonaná podrobná analýza a jej zhrnutie.
- Z pohľadu špecifik a ich analýzy je formulovaná stratégia rozvoja obce formou strategických, špecifických cieľov a výberu priorít, ktoré sú porovnávané s politikou rozvoja vo vyšších plánovacích dokumentoch (NDP, OP a VÚC).
- Jednu z nosných častí dokumentu tvorí podrobný popis jednotlivých špecifických cieľov do úrovne opatrení a úloh na ich zabezpečenie. Završením je vyhľadávanie a príprava vhodných projektov, ktoré vychádzajú z týchto cieľov.
- Finančný plán a organizačné zabezpečenie rešpektuje podmienky obce pre realizáciu a hodnotenie úspešnosti stratégie formou jednotlivých projektov rozvoja. Rieši tiež postup pre verejné prejednanie a odsúhlasenie programu.

2.2 Štruktúra dokumentu

Dokument je zložený v podstate z troch hlavných blokov:

- analytická časť
- strategická časť
- manažment

Prvý analytický blok zahrňuje popis potenciálu obce, jej analýzu a záverečné zhrnutie metódou SWOT. Je základom pre formulovanie reálnych cieľov.

Druhý, najdôležitejší je zostavený s ohľadom na cieľ dokumentu programu, ktorým je stratégia. Tá určuje smerovanie a zámery pre riešenie problémov rozvoja na stanovené obdobie.

Posledný blok obsahuje akčný plán programu, jeho zabezpečenie a riadenie realizácie jednotlivých cieľov formou projektov.

2.3 Obsah programu

Pokiaľ úvodná kapitola vymedzuje rámec programu ďalšie kapitoly dokumentu (v súlade s požadovaným obsahom) sú zložené v podstate z troch hlavných blokov:

a) analytická časť (popis potenciálu)

Zahrňuje popis všeobecných charakteristík obce z hľadiska jej postavenia v území regiónu, prírodných podmienok, štruktúry obyvateľstva a osídlenia, ekonomiky, technickej a sociálnej infraštruktúry a ďalších údajov s dôrazom na špecifiká obce.

Charakteristiky boli spracované na základe špeciálnych dotazníkov rozvoja, plánovacích podkladov územnej politiky a údajov miestneho úradu.

Popis situácie potenciálu rozvoja v relevantných oblastiach ktoré sú špecifické pre obec je podrobený analýze tak, aby bolo možné získať prehľad o možnostiach smerov rozvoja. Vlastná analýza umožnila po ich zhodnotení vymedziť rámec možnosti a obmedzení pre ciele programu s jej zhrnutím metódou SWOT.

b) strategická časť (definovanie cieľov a priorít)

Stratégia rozvoja je vyjadrená strategickými cieľmi s podrobnejšími špecifickými cieľmi, výberom priorít rozvoja a špecifikáciou opatrení alebo až úloh na ich zabezpečenie. Je spracovaná na základe analytickej časti a záverov SWOT. Štruktúra cieľov je zostavená z pohľadu špecifik vybraných problémových oblastí obce tak, aby ich bolo možné podporiť porovnávaním relevantnosti k vyšším programovým dokumentom (v súlade s politikou rozvoja SR v plánovacích dokumentoch NDP a VÚC).

Završením je vyhľadávanie a príprava vhodných projektov, ktoré vychádzajú z cieľov a riešia problémy obce s ohľadom na zabezpečenie finančných zdrojov, ako využiť súčasný majetok, na zosúladenie záujmov a vytváranie partnerských vzťahov. V tejto časti boli dominujúce predovšetkým konzultácie, informácie a výsledky prejednávania cieľov na úrovni predstaviteľov samosprávy a obyvateľov obce

c) manažment programu (riadenie realizácie cieľov).

Posledný blok obsahuje manažment realizácie cieľov formou jednotlivých projektov (plán programu a spôsob jeho zabezpečenia). Preto z nosných častí a završením stratégie je výber typových projektov pre hodnotenie reálnosti cieľov a akčný plán ich realizácie. Finančný, časový a plán postupu je zostavený podľa predpokladaných možnostiach zdrojov.

Proces manažmentu (kontrola, monitoring, hodnotenie) je vykonávaný na základe plánu programu (finančný, časový plán, organizačné zabezpečenie), ktorý rešpektuje podmienky na realizáciu a hodnotenie úspešnosti stratégie formou realizácie jednotlivých projektov rozvoja v súlade s cyklickým a iteračným charakterom procesu strategického plánovania (nie je to jednorázový akt). Konečným aktom programu je jeho verejné prejednanie a odsúhlasenie samosprávnym orgánom.

2.4 Základné pojmy

Trvalo udržateľný rozvoj

Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Strategický cieľ

Predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 10 rokoch. Predstava života obyvateľov obce/mikroregiónu a životných podmienok v časovom horizonte na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ.

Priorita

Všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Špecifický cieľ

Odvođený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Opatrenie

Prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpor k jednému cieľu.

V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania).

Činnosť (aktivita)

V rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotným vstupmi a výstupmi (výsledkami).

2.5 Vízia programu

Pre obec Sačurov možno víziu rozvoja definovať týmito strategickými cieľmi:

1. Zlepšenie základnej infraštruktúry
2. Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov
3. Riešenie životného prostredia

Zlepšenie základnej infraštruktúry

Tento strategický cieľ je postavený na vízii, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepši kvalitu života obyvateľov predovšetkým:

- tým, že vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov
- zlepši starostlivosť o ich životné potreby (sociálne, zdravotné, bytové) a zvýši ich kvalitu života podporou kultúry, športu a vzdelávania

Na základe vytvorenia týchto podmienok očakáva aj spätnú väzbu a väčšiu iniciatívu obyvateľov na ďalší dynamický rozvoj obce.

Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

Vízia v tejto oblasti predstavuje vytváranie podmienok pre využívanie prírodného a ľudského potenciálu obce pre ekonomický rozvoj.

- prípravu partnerstiev, podnikateľských podmienok a ponúk potenciálu obce pre získavanie podnikateľov a zakladaniu podnikov
- posilňovanie podmienok pre rozvoj poľnohospodárstva s modernými technológiami aj s podporou malopestovateľov pre environmentálnu výrobu potravín

Tvorba týchto podmienok prispeje k zvýšeniu ekonomickej úrovne obce: Okrem obchodného prínosu prinesie ďalší rozvoj ľudských zdrojov a následne zvýšenie kvality života.

Riešenie životného prostredia

Vízia formuluje stratégiu pre životné prostredie a zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva obce v týchto smeroch:

- na odstránenie chýb z minulosti, zlepšenie životného prostredia v oblasti odpadového hospodárstva, zveľadenie obce a zvýšenie atraktívnosti obce
- ochranu prírodného a kultúrneho dedičstva, zabezpečenie zvýšenia vedomia obyvateľov s väzbou na cieľavedomé zveľadovanie a využívanie zdrojov

Tento strategický cieľ vedie k podpore predchádzajúcich cieľov s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj obce

3. Popis a analýza potenciálu

Popis potenciálu je vykonaný v prehľadnej štruktúre podľa problémových oblastí spracovaných na základe dotazníkov. Obsahuje popis charakteristík (postavenie a väzby územia v regióne, prírodné podmienky, štruktúra obyvateľstva a osídlenia, ekonomika, technická a sociálna infraštruktúra a ďalších) obce. Bol naplnovaný na základe podkladov a konzultácií s jednotlivými predstaviteľmi samosprávy obce.

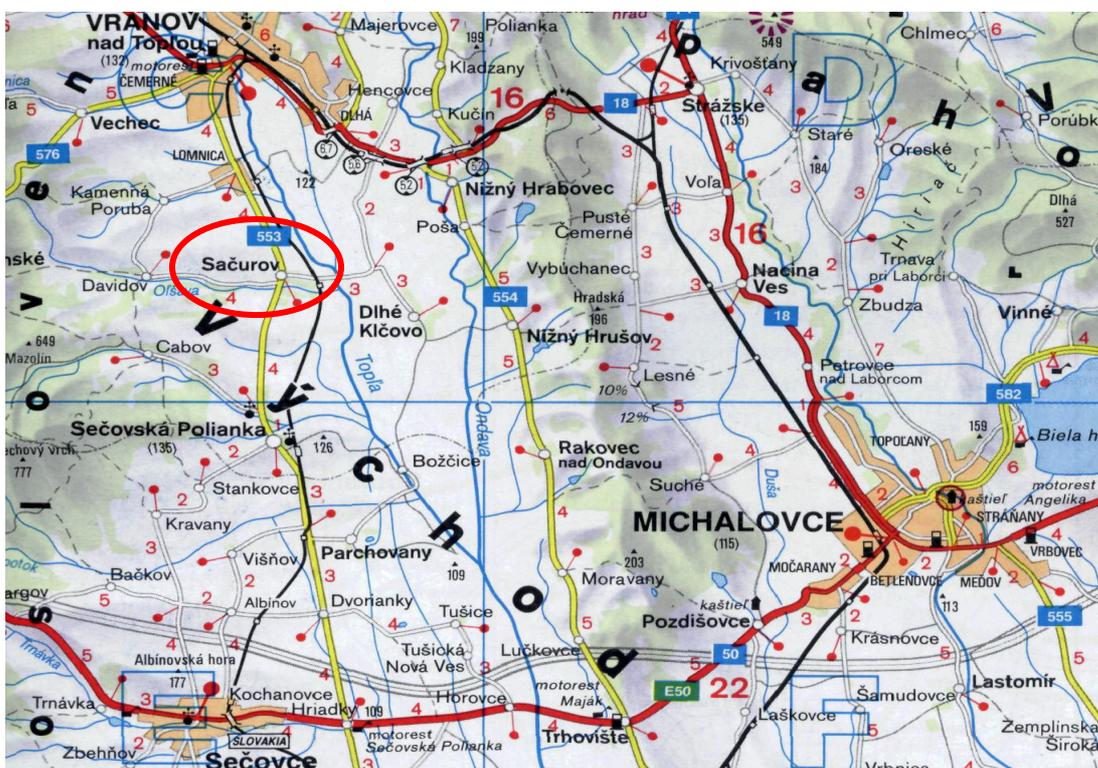
Popis stavu jednotlivých charakteristík obce s dôrazom na jej špecifiká zhrňuje informácie, ktoré sú významné pri hľadaní využitia existujúceho potenciálu. Je to pre potreby analýzy problémov a ich príčin, definíciu cieľov tak aj pre následne využitie pre projekty (príprava, posudzovanie, hodnotenie) v širších súvislostiach rozvoja obce.

Popis potenciálu je zameraný na tieto hlavné oblasti:

- a) Základné údaje územia
- b) Ľudské zdroje
- c) Sociálna infraštruktúra
- d) Ekonomika
- e) Technická infraštruktúra
- f) Životné prostredie

Každá časť je doplnená tabuľkou so základnými charakteristikami oblasti.

3.1 Základné údaje územia

Obec

Obec leží v severovýchodnom výbežku Východoslovenskej nížiny (129 m.n.m.) s hodnotnou geografickou polohou k mestu Vranov nad Topľou (10 km), obklopená poľnohospodárskou pôdou (90%). Rozlohou katastra 2117 ha a počtom obyvateľstva (2007) patrí medzi stredne veľké obce. Má bohatú históriu. Vznik obce sa datuje už pred 11. storočím. Prvá písomná zmienka je z roku 1399. Najväčšiu časť katastra tvorí orná pôda 1842 ha a záhrady 233 ha. Osídlenie je typické východoslovenské, s hustou zástavbou starej vidieckej časti orientovanou pozdĺž komunikácie s centrom okolo Kostolov. Ďalší rozvoj územia bude riešený v súlade s ÚPD spracovanou v roku 1997.

Väzby

Hlavným rozvojovým polom obce je mesto Vranov n/T, ktoré určuje jeho hlavné väzby. Silné väzby sú k susedným obciam Kamenná Poruba a Davidov (spoločné družstvo, niektoré služby). Obec je napojená na železničné spojenie a tiež cestou (Vranov n/T – Trebišov – Kráľovský Chlmec) s ďalším napojením na nadregionálnu komunikačnú osu do priestoru Zvolen - Rožňava - Košice - Ukrajina. V obci je železničná stanica a prekladisko. Tieto väzby územia v širších súvislostiach vytvárajú základné predpoklady a podmienky v ďalšom rozvoji obce.

Oblasti

Charakteristiku obce vytvárajú 2 kostoly (rímskokatolícky a gréckokatolícky). Východná časť katastra je súčasťou nivy rieky Topľa, ktorá ňou preteká. Západná časť má mierne pahorkový charakter. Zastavané územie leží v ťažisku obce pozdĺž potoka Olšava. Významným územným prvkom Sačurova poľnohospodárska pôda a rieka Topľa. Severne od obce uprostred ornej pôdy sa nachádza ostrovček lužného lesa vhodný na zveľadenie a ochranu. Východnú časť obce lemuje železničná trať. Výrobné priestory sa nachádzajú na juhovýchodnom okraji obce, kde sídli areál družstva. Celkovo je územie obce vsunuté do poľnohospodárskej krajiny. Pre ďalšie rozvojové zámery je potrebné rešpektovať ÚPD.

Infraštruktúra

Obec je napojená na základné siete plynu, elektriny a telekomunikácie. Obci chýba vodovodná sieť, ktorú chce vybudovať. Obyvateľstvo využíva vlastné studne. Chýba jej dokončenie kanalizácie a s napojením na čističku odpadových vôd. Vykurovanie je riešené z veľkej časti plynom. Územím neprechádzajú nadradené koridory technickej infraštruktúry. V oblasti infraštruktúry ďalší rozvoj je smerovaný na vybudovanie chýbajúcich sietí a modernizáciu častí, ktoré sú v zlom stave.

Dokumentácia

Obec má územno-plánovacia dokumentáciu spracovanú v roku 1997. Má k dispozícii základnú mapu katastra a údaje o nehnuteľnostiach a podnikateľských subjektoch. Zatiaľ nerealizovala projekt EU typu. Pripravuje realizáciu projektu vodovodnej siete. Pre ďalší rozvoj potrebuje obec spracovať strategické plánovacie podklady pre rôzne oblasti.

Charakteristika územia

Pôdny fond (ha/%)	Rozloha katastra: 2117 ha		
	Poľnohospodárska pôda (ha): 1.890		
	orná (ha): 1.810 ha	trvalé trávnaté porasty: 42	záhrady a sady: 37,6
	lúky (ha): 36,3	zastavaná plocha: 46	vodná plocha: 71,4
	Ostatná plocha (ha): 111		

3.2 Ľudské zdroje

Obyvateľstvo.

Počet trvalo žijúcich obyvateľov v obci k termínu apríl 2004 bol 2007. Prírastky obyvateľstva a migrácia nie sú evidované. Prognózou je mierny nárast počtu obyvateľstva. Obyvateľstvo je s 73% slovenskej národnosti a početného 27% rómskeho zastúpenia. Z hľadiska vierovyznania je 60% obyvateľov rímskokatolíckeho a 40% gréckokatolíckeho vyznania. Podiel mužského pohlavia a ženským je približne v pomere 49/51%.. Obec v rámci rozvojového plánu bude venovať pozornosť všetkým skupinám obyvateľstva a hlavne rómskej komunite, ktorá v absolútnom počte predstavuje takmer jednu tretinu obyvateľstva.

Bývanie.

Prevažná väčšina obyvateľov býva v rodinných domoch. Celkový počet domov je 423. Z toho je až 57 nevyužívaných a 5 schátralých. Obložnosť bytov 4,1 obyv./b.j., čo je v priemere SR. 18 bytov je v bytových domoch.. Počet novo postavených rodinných domov za 10 rokov bol 12. V obci v súčasnosti sú dva domy rozostavané a dva v rekonštrukcii. Počet záujemcov o novú výstavbu obec neregistruje. Okrem zvyšovania kvality bývania v rodinných domov zlepšením infraštruktúry obec sústreďuje svoju pozornosť na úpravy a skrášlenie priestranstiev v okolí rodinných domov. Ďalšou aktivitou je výstavba sociálnych bytov (obytných domov) pre Rómov.

Zamestnanie.

8,3% nezamestnanosť signalizuje veľmi dobrý stav na podmienky SR už aj vzhľadom k jednotretinovému zastúpeniu Rómov. Zaujímavá je štruktúra obyvateľstva z hľadiska veku. Nadpriemerne (40%) je zastúpená predproduktívna zložka a podpriemerne (30%) produktívna časť. Vysoký podiel (30%) má poproduktívna časť. Tento fakt signalizuje pre obec budúci nárast ekonomicky aktívneho obyvateľstva a s tým súvisiace riešenie zamestnanosti s vysokým podielom rómskeho etnika. Obyvatelia pracujú v poľnohospodárstve, menej v priemysle a službách. Veľa ich pracuje mimo obec. V oblasti ľudského potenciálu rozvoj zamerať na politiku zamestnanosti.

Vzdelanie.

Kvalifikačná štruktúra je priemerná. Dobrú úroveň má učňovské a stredoškolské vzdelanie s rôznym zameraním. Kvalifikačná štruktúra vyhovuje súčasným potrebám. Existuje tu voľná pracovná sila. Dopyt na trhu práce je však malý. Obec môže zapojiť niektoré skupiny obyvateľov do rozvoja obce. Podmienkou rozvoja aktivít obyvateľov je vzdelávanie, čo je potrebné zahrnúť do stratégie obce.

Charakteristika Ľudských zdrojov

Obyvateľstvo (počet),%	Trvalo žijúci v obci: 2007	muži: 49%	ženy: 51%
	Národnosť, Slovenská: 73%	Rómska: 27%	
	Vierovyznanie, Rím-kat.: 60%	Grécko-kat.: 40%	Ref.cirkev:
	Pravoslávne:	Ostatní:	
	Nezamestnanosť: 8,3%	Muži:	Ženy:
	Vek, predproduktívny: 40%	produktívny: 30%	poproduktív. 30%
Bývanie (počet)	Domov celkom: 423	Neobývaných: 57	Schátralé: 5
	Počet nájomných bytov: 18	Záujem o byty:	Sociálne:

3.3 Sociálna infraštruktúra

Služby.

Vybavenosť v obchodnej sieti je primeraná veľkosti obce. Je zastúpená 10 predajňami so základným sortimentom potravín, ďalej je tu drogéria, textil, domáce potreby, kvetinárstvo a predajňa pre krmné zmesi. Obchodná sieť v obci je vyhovujúca. Je tu dve pohostinstvá a vináreň. Nedostatočne sú rozvinuté služby, ktoré bránia rozvoju (agroturistika). Pre zlepšenie života obyvateľov a zvýšenie atraktívnosti obce je potrebné rozširovať služby.

Zdravotníctvo.

Obec má zdravotné stredisko s tromi ambulanciami (všeobecná, detská, zubná), ktoré využívajú aj susedné obce (Davidov, Kamenná Poruba a deti Dlhého Klčova). V obci nie je zriadenie sociálnej starostlivosti ani lekáreň. V rámci cieľov je možno zvážiť spoločný projekt pre také zariadenie s mikroregiónom. Pre zlepšenie služieb zriadiť lekáreň a ďalšie služby s dosahom pre väčší okruh obyvateľov aj susedných obcí. Zdravotný stav obyvateľstva obce je priemerný. Obec chce zlepšiť stav zdravotnej a sociálnej starostlivosti a priestory zdravotného strediska.

Školstvo.

Obec má základnú a materskú školu bez detských jasí. Najbližšie vzdelávacie centrá sú v meste Vranov n/T (15 km). Budova ZŠ vyžaduje rekonštrukciu. Navštevujú ju aj deti zo susedných obcí. Škola má jedáleň a vybudované športoviská. Vzhľadom na veľkosť obce väčší rozvoj sa v tejto oblasti nepredpokladá. V tejto oblasti snahou obce je podporiť aktivity základnej školy a vytvárať možnosti pre ďalšie vzdelávanie a rekvalifikáciu obyvateľov a nezamestnaných.

Kultúra.

V obci sú 2 kultúrne pamiatky (kostoly rímskokatolícky a gréckokatolícky). K jednotlivým kostolom existujú aj farské úrady. V obci je cintorín, dom smútku a kultúrny dom, ktorý je vo vyhovujúcom stave. Má tiež knižnicu, klub mládeže a dôchodcov a spoločenské organizácie (DÚŽ, SČK, ŠK, dobrovoľný hasiči, zväz invalidov). V obci je sú rozmanité pravidelné kultúrne akcie. Cieľom je zvýšiť aktivitu obyvateľstva v rôznych záujmových oblastiach, podporiť rozvoj spolkov a záujmových združení a zapojiť do aktivít zvlášť mladých.

Ostatné.

Pre šport má obec štadión s ihriskom. Ihriska sú pri ZŠ (futbal, basketbal, volejbal). Aktívny je futbalový klub. Cieľom je vybudovať nové viacúčelové ihrisko (tenis, korčuľovanie a pod.). Okrem obecného úradu (potrebuje priestory) je v obci polícia, pošta a hasičská zbrojnica. Do budúcnosti je možné zakomponovať zariadenia pre očakávané aktivity mikroregiónu (napr. v oblasti agroturistiky). Pre udržanie mladých má význam ďalší rozvoj športových aktivít.

Charakteristika sociálnej infraštruktúry

Obchod, služby	Predajne (počet): 10	Sortiment: základný	Služby:
Zdravotníctvo	Zdravotné stredisko/lekár: áno		
	Iné zdravotné a sociálne služby: nie		
Kultúra, školy, šport	Materská škôlka: 1	Základná škola: 1	Stredná škola:
	2xKostol , cintorín	dom smútku, kult. dom	2x ihrisko, 2x telocvičňa
	Športové kluby: futbalový klub	Akcie: Sačurovská krídlovka, Folklorna skupina Nevesty, spevácke zbory, splav na Topli	
Ostatné	Spoločenské organizácie: DÚŽ, SČK, ŠK, dobrovoľný hasiči, zväz invalidov		Pošta, Polícia, hasičská zbrojnica

3.4 Ekonomika

Podnikanie.

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná 73 podnikateľskými subjektami. Podľa právnej formy sú zastúpené takmer všetky formy (s.r.o., a.s., družstvo, živnosti, vrátane súkromných roľníkov). Všetky podnikateľské subjekty sú súkromné. Podľa počtu zamestnancov sú to malé podniky. Tri podniky sú s počtom zamestnancov v intervale do 10 zamestnancov, jeden je v intervale od 11 do 50 zamestnancov a jeden podnik od 51 do 250 zamestnancov. Ďalšie väčšie podnikateľské subjekty v obci nie sú. Z celkového počtu subjektov sú 64 živnostníci a len jeden súkromný roľník. Najväčší podnikateľský subjekt je v poľnohospodárstve, ktorý je zameraný na rastlinnú aj živočíšnu výrobu. Priemyselná výroba nie je zastúpená žiadnym subjektom. Sú to väčšinou len malí podnikatelia zameraní na remeselnú výrobu a výrobné služby (resp. malú výrobu).

Charakteristika činnosti.

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná malým záujmom obyvateľstva. Celkovú ekonomickú situáciu obce je možno charakterizovať ako stagnácia (vo vzťahu k trendu ako úpadok). Územné danosti a väzby však poskytujú potenciálne možnosti z hľadiska dopravného spojenia (cestná, železničná, líniové siete) ako aj voľnej pracovnej sily (časť zamestnaných odchádza za prácou mimo obec).

Hlavnými podnikateľskými subjektami sú Agren s.r.o. zameraná na poľnohospodársku činnosť, Poľnonákup Topľa a.s Vranov n/T a Poľnohospodárko-obchodné družstvo Sačurov. Prvá a posledná poskytujú širšie možnosti zamestnania v obci. Družstvo je zamerané ako na rastlinnú tak aj živočíšnu výrobu. Časť súkromníkov je zameraná aj na pestovanie zeleniny.

V oblasti nevýrobných služieb okrem obchodných činností je tu holičstvo, kaderníctvo, služby domu smútku a ubytovanie (kultúrny dom, štadión). Z ostatných výrobných činností sú tu zastúpené hlavne zväračské a zámočnícke práce, stolárstvo a výroba nábytku, rôzne druhy opráv, výroba pekárenských výrobkov.

Obec nemá nerastné suroviny. Možnosti sú vo využití alternatívnych zdrojov. Majetkové podmienky obce nedovoľujú väčšie investície. Má však nástroje pre podporu podnikania v obci. Obec má poľnohospodársky charakter. Hlavným potenciálom je pôda. Okrem zavádzania moderných technológií do poľnohospodárskych podnikov nové možnosti s touto väzbou poskytuje pre malých podnikateľov výroba environmentálnych (zdravých a bezpečných potravín) s väzbou na ich spracovanie (vrátane ovocia a zeleniny). Pritom je možno využiť skúsenosti agro firiem pôsobiacich v obci. Sú tu vhodné podmienky vzhľadom k relatívne neznečistenému životnému prostrediu, nekontaminovanej pôde a tradícii. Program obce by mal sledovať predovšetkým podporu malým podnikateľom a farmárom s týmto zameraním. Sprievodnými aktivitami by mal byť rozvoj služieb a príležitosť pre obnovu remeselnej výroby z domácich zdrojov.

Ekonomická charakteristika

Podnikateľské subjekty	Celkový počet: 73		
	živnostníci: 64	s.r.o/a.s : 2	súkromní roľníci.: 1
Priemysel	Výroba (druh): drobná výroba, výroba nábytku, zvarovanie		
	Remeselná výroba (druh): stolárstvo, zámočníctvo		
Hospodárska činnosť	Poľnohospodárstvo, (druh): rastlinná, živočíšna		
	Lesné hospodárstvo:		

3.5 Technická infraštruktúra

Doprava.

Hlavné dopravné napojenie na obec je cestou I/79 Vranov n/T – Sečovce, ktorá sa vo Vranove n/T križuje s cestou I/18 so smerom Vranov nad Topľou - Michalovce a južne v Sečovciach s cestou I/50 medzinárodného významu E-50 so smerom Košice - Ukrajina. Nachádza sa tu vlaková zástavka (Trebišov – Vranov n/T) s nákladiskom. Dopravné spojenie je tiež autobusom (20 spojov). Obec má vybudované chodníky v dobrom stave. S väzbou na mikroregión chýbajú cyklistické trasy. V obci sú vybudované samostatné parkovacie plochy. Pri rozvoji obce je potrebné riešiť postupnú modernizáciu miestnych komunikácií a príslušenstva.

Voda.

Obec nemá vybudovanú vodovodnú sieť s pitnou vodou. Obyvateľstvo v súčasnosti využíva studne. Kvalita podzemných vôd je vyhovujúca. Verejná kanalizácia je vybudovaná na 60%. Pre napojenie je potrebná rekonštrukcia čističky odpadových vôd. Domácnosti používajú aj septiky a žumpy, ktoré znečisťujú prostredie. Obec leží na brehoch potoka Olšava, ktorá sa vlieva do rieky Topľa. V programe by nemalo chýbať zabezpečenie čistoty potoka a úprava brehov a okolia vodných tokov. V programových cieľoch chce obec tiež zahrnúť dobudovanie vodovodu, kanalizácie a čističky.

Siete.

Elektrické rozvody sú vedené vzdušne. V súčasnosti sú vyhovujúce. Nevyhovujúci stav je aj vo verejnom osvetlení obce. Obec je napojená (v roku 1994) s 100% na rozvod plynu. Vykurovanie je riešené s hlavným podielom plynom, len málo tuhým palivom. Teplá voda je lokálna. Vedľa obce neprechádzajú líniové koridory. Jedným z hlavných cieľov obce pri rozvoji infraštruktúry je dobudovať dopravnú, vodovodnú a kanalizačnú sieť.

Ostatné.

Komunikačné telefónne siete v obci sú vedené vzduchom a sú v dobrom stave. Telefónna sieť obci vyhovuje. Počet línií (v súčasnosti 263) uspokojuje požiadavky. Obec má miestny rozhlas, ktorý je v zlom stave. S väzbou na susedné obce a mikroregión je vhodné rozširovať trasy pre cyklistov (ktoré to majú vo svojich programových cieľoch) v území obce tak, aby podporili aj cestovný ruch. Napojenie verejnosti na internet vo väčšom rozsahu by malo byť v cieľoch programu. Podobne vybudovanie káblovej televízie prispieje k zvýšeniu informatizácie obyvateľov a informovania okolia o dianí v obci

Charakteristika technickej infraštruktúry

Doprava	Cesty: miestne I,II	Spoje: SAD, železnica	Železnica: áno
Voda	Rieka: Olšava, Topľa	Vodovod: nie	Stav: dobrý
	Kanalizácia: áno, 60%	Čistiareň: áno	Iné: žumpy, septiky
Teplo, Plyn, Elektrina	Vykurovanie: plyn	Rozvod plynu: 100%	Teplá voda: nie, lokálne
	Rozvod tepla: nie	El. vedenie: vzdušné	Vonkajšie osvetlenie: zlý stav
Telekomunikácie, Iné	Telefónny rozvod: dobrý	Miestny rozhlas: áno, zlý stav	Káblová televízia: nie

3.6 Životné prostredie

Prostredie.

Životné prostredie územia obce nie je príliš zasiahnuté diaľkovými emisiami, nenarušujú ho žiadne veľké lokálne zdroje znečistenia (okrem Bukózy Vranov n/T). Pozornosť si zasluhujú predovšetkým lokálne znečistenia v oblasti pôdy z poľnohospodárskej výroby a priepustnosť septikov a žump (budú znížené doriešením kanalizácie). Určitú mieru hlučnosti v prietahu cesty I/79 je možno riešiť jej rekonštrukciou. To si vyžaduje nové investície. Kvalitu životného prostredia možno zlepšiť skrášlením verejných priestranstiev obci. K životnému prostrediu prispeje aj vybudovanie centra obce a miestnej rekreácie pre obyvateľov obce

Odpad.

Tuhý odpad z obce sa v súčasnosti odváža na skládku. Tá je vzdialená až 45 km. Obec má aj divoké skládky u ktorých musí riešiť likvidáciu a zabrániť ich zakladaniu. V obci je vykonávaný separovaný zber domového odpadu. Mal by mať však väčšiu účinnosť s väzbou na recykláciu odpadu a ďalšie využitie. V rámci spolupráce susedných obcí a mikroregiónu „Stredný Zemplín“ je potrebné riešiť komplexne ekonomiku odpadového hospodárstva. Problému znečistenia odpadom musí obec venovať sústavnú pozornosť, vrátane osvedy.

Ochrana.

Obec nemá vyhlásené chránené územie. Najvýznamnejším krajinárskym prvkom Sačurova je rieka Topľa s dva kostoly. Pre zachovanie ekologickej stability je významné územie s krajinársko-biologickými prvkami rieky Tople („Ortášov“ s brehovými porastami a fragmentmi lužného lesa). Druhou časťou je „Priekopa“ pri mŕtvom ramene Tople a „Lužný les pri Sačurove“ ako malý fragment uprostred úrodnej pôdy. Pri ochrane ide o ich zachovanie a zveľadenie okolia. Podobný význam má miestny potok Olšava, ktorému je potrebné venovať ochranu z hľadiska čistoty. Pozornosť si pre ďalšie zámery mikroregiónu (turistika, agroturistika s cyklotrasou, pešou trasou po brehu rieky) zasluhuje čistota a zveľadenie ich okolia.

Hodnoty.

Obec okrem dvoch kostolov, ktoré sú evidované ako kultúrne pamiatky nemá ďalšie objekty s kultúrnou a historickou hodnotou. Preto hlavným cieľom je zamerať sa na estetický vzhľad verejných priestorov. Z prírodných hodnôt je tu jedna z najväčších kolónii (v SR) netopiera obyčajného. Druhým významným prvkom sú hodnotné kultúrne a spoločenské aktivity s pravidelným rytmom (prehliadka dychovej hudby, folklórna skupina „Nevesty“, prehliadka gréckokatolíckych zborov, splav na rieke Topľa. V rámci stratégie rozvoja obce je pre zvýšenie atraktivity obce potrebné podporu týchto aktivít zakomponovať do cieľov.

Charakteristika životného prostredia

Odpad	Odvoz: 45 km	likvidácia: skládku	Separovaný zber: áno
	Divoké skládky, (počet): áno		
Znečistenie	Zdroje: nie	Voda: potok, znečistenie	
	Ovzdušie: nie	Pôda: lokálne	Hlučnosť: cesta I/79
Chránené územia, pásma	Územie: nie, zbytky lužných lesov, brehové porasty, netopier obyčajný		
	Siete: líniové nie		
Kultúrne hodnoty	Kultúrne pamiatky. 2x kostoly Tradície: Folklór, spoločenské a športové akcie		

4. Analýza problémov

Východiskom je stav a potenciál obce popísaný v predchádzajúcej kapitole.

V úvodnej časti je spracovaná stručná analýza jednotlivých oblastí na základe popisu charakteristík súčasného stavu s ohľadom na identifikáciu a analýzu problémov a ich príčin s prípadným zdôvodnením. Zhrnutie analýzy je spracované v štandardnej štruktúre metódou SWOT.

Univerzálna analytická metóda SWOT slúži pre jednotnú identifikáciu a formalizáciu výsledkov analýzy so zameraním na rýchly prehľad o dobrých a zlých stránkach, možnostiach zlepšenia, predpokladoch a rizikách rozvoja. V ďalšom kroku umožňuje formalizovať "vízie" do strategických cieľov, vybrať a určiť priority rozvoja obce. Metóda je používaná v programoch a projektoch rozvoja s väzbou na fondy EÚ.

V prípade ďalšieho upresnenia Programu jej štruktúru možno použiť tiež pre podrobný rozbor vybranej oblasti, strategický cieľ, alebo na opatrenie z vyššieho programu (alebo pre ďalšie koncepcie a projekty) vo všetkých hlavných súvislostiach, ktoré sú popísané v úvodnej analýze a sú predmetom posudzovania z hľadiska riešenia ďalšieho rozvoja.

Analytická časť je popísaná v tejto štruktúre a obsahu:

a) z hľadiska štruktúry sleduje rámec metódy SWOT podľa ktorej sú popísané::

- silné stránky (určujú potenciál)
- slabé stránky (určujú možnosti zlepšenia)
- príležitosti (určujú vhodnosť využitia potenciálu, ciele)
- riziká (určujú limity pre realizáciu)

b) z hľadiska obsahu sú na základe popisu jednotlivých charakteristík potenciálu sledované (tam, kde je to vhodné) tieto problémové oblasti:

- a) územie
- b) ľudské zdroje
- c) sociálna infraštruktúra
- d) ekonomika
- e) technická infraštruktúra
- f) životné prostredie

c) celkové zhrnutie analýzy je spracované v štandardnej štruktúre SWOT.

4.1 Silné stránky (daný potenciál)

Územie.

Silnou stránkou je tradičný poľnohospodársky a rovinný charakter územia (129 m nad morom) s mierne vlhkým podnebím s chladnejšou zimou. Územie vo svojich väzbách k blízkeму mestu Vranov n/T a k početným susedným obciam s podobným charakterom zamerania na poľnohospodárstvo, dobrým cestným a železničným spojením s väzbou na vyššie dopravné tepny sú územné dispozície, ktoré predstavujú východzí potenciál a priaznivé predpoklady pre ďalší rozvoj obce.

Ľudské zdroje.

Obyvateľstvo obce má primeranú kvalifikačnú štruktúru z hľadiska zamerania rozvoja na tradičné poľnohospodárstvo a nadpriemerný podiel (40%) obyvateľov predproduktívneho veku.. Pozornosť musí venovať otázke ich budúcej zamestnanosti. Silnou stránkou je rodinné bývanie s príslušným zázemím úžitkových záhrad. Silnou stránkou je záujem obce riešiť rómsku problematiku (27% podiel) novou výstavbou sociálnych bytových domov. Obec má priaznivé predpoklady pre zvýšenie aktivity obyvateľov pre rozvoj obce. Dôkazom sú bohaté kultúrne a spoločenské pravidelné aktivity v obci.

Sociálna infraštruktúra.

Občianska vybavenosť vo vzťahu k veľkosti obce predstavuje súčasný štandard v SR. Nemá výrazné silné stránky. V rámci stratégie je snaha obce zvýšiť kvalitu života v rôznych oblastiach (vzdelávanie, zabezpečenie starostlivosti o starých a chorých) a zvlášť riešiť problematiku rómskeho etnika (výstavba sociálnych bytov, čistota okolia, vzdelávanie) . Jednotlivé problémy budú zahrnuté do cieľov programu rozvoja obce.

Ekonomika.

Charakter obce a jej okolia určuje silnú stránku zameranú na tradičné poľnohospodárstvo s ohľadom na nové štandardy trhu (zdravé, bezpečné a kvalitné potraviny, aj s možnou väzbou na rozvoj agroturistiky). Silnou stránkou sú ľudské zdroje s tradičným pestovaním rastlín, ovocia a zeleniny a existencia dvoch profesionálnych poľnohospodárskych firiem pôsobiacich v tejto oblasti. Dopravná prístupnosť umožňuje aj ďalší rozvoj malej výroby a remeselnú činnosť. K tomu je potrebná podpora malých a stredných podnikateľov.

Technická infraštruktúra.

Silnou stránkou obce je, že má základné siete (plyn, elektrina, telekomunikačné spoje) v dobrom stave. Pre ďalší rozvoj musí vybudovať vodovod a dobudovať kanalizáciu s čističkou, zlepšiť miestne cesty a príslušenstvo (chodníky, čakárne, parkoviská). Silnou stránkou môže byť ďalšia digitalizácia (káblová televízia a zavedenie internetu do obce).

Životné prostredie.

Obec má niekoľko hodnotných centier vhodných na ochranu, ktoré poskytujú dobré predpoklady pre zatraktívnenie obce. Dva pamiatkovo chránené kostoly, príroda v okolí rieky Tople ako aj ciele estetizovať verejné priestranstvá môžu svojimi špecifikami doplniť charakter obce a sú potenciálom aj pre mikroregión.

4.2 Slabé stránky (možnosti zlepšenia)

Územie.

Slabou stránkou je, že obec okrem kvalitnej ornej pôdy nemá v území výrazne prírodné objekty. Obec leží mimo rámec nadregionálneho záujmu. Je poznamenané zámermi v minulom období a súčasnými záujmami trhu. Slabinou je aj súčasná úroveň propagácie obce. Tento deficit je možno v súčasnosti nahradiť zapojením sa do spolupráce v rámci mikroregiónu „Stredný Zemplín“ a spracovaním jeho koncepcie rozvoja.

Ľudské zdroje.

Aj keď štruktúra predproduktívneho obyvateľstva je nadpriemerná (30%), slabou stránkou je nedostatočná aktívna politika zamestnanosti (vzdelávanie, rekvalifikácia), predovšetkým u rómskeho obyvateľstva. Väčšina problémov vyplýva z dlhodobého zanedbávania jej rozvoja. Bezperspektívnosť pracovných príležitostí nedáva podnety obyvateľom. Je slabá informovanosť o možnostiach využitia vlastných a podporných zdrojov. Z toho vyplýva aj málo aktívne zapojenie obyvateľov do riešenia problémov.

Sociálna infraštruktúra.

Obec je počtom obyvateľov stredne veľká. Z jednotlivých oblastí (školsťvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, kultúra a osveťa, telovýchova, šport, obchod a služby) obec zaostáva predovšetkým v službách a sociálnej starostlivosťi. Kultúra a šport vyžaduje podporu. Potrebné je zlepšiť činnosťi v osveťe zameranej na rozvoj aktivity obyvateľov.

Ekonomika.

Je najslabšou oblasťou. Existujúce podnikateľské subjekty neprinášajú pridanú hodnotu a nezvyšujú zamestnanosť. Pre plnenie cieľov zlepšenie stavu vyžaduje predovšetkým podpora malým a stredným podnikateľom a získavanie investorov. Obec nemá nerastné suroviny. Je len zázemím pracovnej sily. Slabinou je malý záujem obyvateľstva o podnikanie a malé zdroje obce pre rozvojové zámery. Súčasny malý podnikatelia riešia len existenčné problémy, nie rozvojové.

Technická infraštruktúra.

Slabou stránkou je nedokončený vodovod, kanalizácia s čističkou. Je prekážkou pre rozvojové zámery. Zlepšenie si vyžadujú komunikácie, chodníky, modernizácia čakárni na dopravu, miestny rozhlas, verejnú osveťlenie, napojenie na sieť internet. Slabou stránkou je, že obec zatiaľ nemá vybudovanú žiadnu vnútornú infraštruktúru (a teda ani skúsenosťi) pre rozvoj turistiky.

Životné prostredie.

Problém osobitnej ochrany si nevyžaduje žiadna oblasť (ovzdušie, voda, hluk, prašnosť).. Slabinou sú lokálne znečistenia (potok, septiky a žumpy, vývoz fekálií). Problém je aj odstraňovanie divokých skládok, ekonomicky náročný odvoz odpadov (45 km). Zveľadenie vyžaduje centrum obce a všetky verejnú priestranstvá.

4.3 Príležitosti (šance využitia potenciálu)

Územie.

Príležitosti vytvárajú podmienky pre tradičné a environmentálne poľnohospodárstvo, kľudné životné prostredie s rovinným územím, budovaná spolupráca so susednými obcami, blízkosť spojenia so železnicou, cestami. Predpoklady pre stratégiu rozvoja územia dáva spolupráca mikroregiónu „Stredný Zemplín“, ľudské zdroje, modernizácia infraštruktúry a podpora MSP.

Ľudské zdroje.

Využiť voľnú pracovnú silu s kvalifikáciou pre perspektívne oblasti zdravého environmentálneho poľnohospodárstva. Riešiť nezamestnanosť, podporiť vzdelávanie (osveta, školenie), zamerať sa na trhom požadované smery. Riešenie rómskej komunity je zamerať na prácu s deťmi, osvetu a vzdelávanie dospelých. Obec očakáva nárast produktívneho obyvateľstva (v súčasnosti len 30%), ktorý bude musieť riešiť. Zvyšovať kvalitu Sačurovských novín.

Sociálna infraštruktúra

Zlepšiť sociálnu starostlivosť o starých a chorých. Podporovať a hľadať nové zdroje pre rozvoj kultúrnych, športových aktivít, vznik nových komunit. Na výstavbu využiť aj podporné fondy EU. Hľadať možnosti rozvoja s väzbou na mikroregionálnu spoluprácu pri zriadení sociálnych centier, obchodno-obslužných činnostiach, zladit' so zámermi susedných obcí a tak zvyšovať štandard a rozširovať služby. Vhodným zámerom je vybudovanie centier oddychu.

Ekonomika.

Sústrediť sa na malých podnikateľov do oblasti moderných poľnohospodárskych technológií, pestovateľov a výroby zdravých plodín a potravín, v širšom rámci mikroregiónu, rozvoj služieb, podpora tradičných remeselníkov a malých podnikateľov, využiť štrukturálne fondy EU (napr. budovanie zariadení pre poľnohospodárstvo, agroturistiku, podpora MSP, rozvoj informatizácie).

Technická infraštruktúra.

I v tomto prípade je možnosť využitia fondov EU (modernizácia cestných komunikácií, rekonštrukcia osvetlenia, miestneho rozhlasu, čakárni, chodníkov, úprava potoka, parkovacích plôch, úprava prístupových ciest, zlepšiť informovanosť obyvateľov prostredníctvom rozširovania pripojenia na internet a káblovej televízie).

Životné prostredie.

Využiť možnosti podporných fondov EU (vrátane kohézneho) na rozvoj vidieka pre zlepšenie kvality života občanov. Využiť bohaté kultúrne dedičstvo a vybudovať nový kultúrny stánok, vhodné cyklostrasy s väzbou na mikroregión, zveľadiť centrum a priestranstva obce, okolie rieky Tople, obnoviť rybárstvo a odstrániť divoké skládky.

4.4 Riziká (hrozby a limity)

Územie.

Rizikom môže byť nekvalitne spracovaná dokumentácia územného plánu alebo zlá koncepcia rozvoja územia, slabá aktivita partnerov a ich spolupráca pri realizácii cieľov rozvoja obce. Pre zámery rozvoja obce s väzbou na fondy EÚ to môže byť nedostatočná previazanosť projektov, nedostatok financií na koofinancovanie, neschopnosť včas získať zdroje spolufinancovania projektov alebo nedostatočný politický „lobing“.

Ludské zdroje.

Trvalý stav súčasnej sociálnej klímy môže byť prekážkou pre zvýšenie angažovanosti obyvateľstva na riešení problémov obce, môže dôjsť k odlivu mladých ľudí. Príčinou môže byť pokles životnej úrovne, nedostatočné výsledky projektov rozvoja, ktoré predkladá obec. Rizikom je nedostatok informácií zapríčinený nedostatočným rozvojom informatizácie a chýbajúce spojenie reprezentantov samosprávy, štátnej správy, obyvateľstvom, VÚC, podnikateľmi.

Sociálna infraštruktúra.

Môže byť neschopnosť riešiť základné sociálne podmienky pre život obyvateľov v obci (zdravotníctvo, školstvo, sociálne problémy), Na riešenie nezamestnanosti sú zlé pripravené projekty podobným rizikom ako nedostatok financií (obec nemá vlastné zdroje). Rizikom sú zlé praktiky (nevhodný lobing), ktoré by skomplikovali prísun zdrojov z EÚ a strach z prijímania nových vecí zo strany poslancov vyplývajúci zo zlých skúseností v minulosti.

Ekonomika.

Hlavným rizikom je nedostatok financií, malý záujem investorov a partnerov podieľať sa na rozvojových zámeroch. Sekundárnym je nedostatočná pripravenosť obce, slabý manažment rozvoja, marketing pre získavanie partnerov k podnikaniu a investovaniu, hlavne z radov miestnych obyvateľov. V neposlednej rade zlé pripravené projekty.

Technická infraštruktúra.

Rizikom pre rozvoj je nedoriešená súčasná sieť základnej infraštruktúry (voda, kanalizácia, čistička) komunikácie s väzbou na spojenie s mikroregiónom, nadradenými cestami, čím pretrvá komunikačná izolácia územia pre návštevníkov a podnikateľov. Ďalším môže byť nedostatok financií na modernizáciu siete infraštruktúry s väzbou na rozvoj malého a stredného podnikania.

Životné prostredie.

Rizikom sú málo efektívne projekty využitia prírodných a rekreačných možností pre rekreáciu a oddych (agroturistika, vybudované zariadenia), nedostatok podpory ako aj financií na odstránenie lokálnych zdrojov znečistenia. Rizikom sú aj zvýšené investície podľa smerníc EÚ na životné prostredie.

4.5 Zhrnutie SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> •dostatok poľnohospodárskej pôdy •dopravná dostupnosť ciest a železnice •blízkosť mesta Vranov n/T •zdravá poľnohospodárska produkcia •voľná kvalifikovaná pracovná sila •stredne veľká a kľudná obec •tradícia a aktivity folklóru •málo znečistené životné prostredie •záujem riešiť rómsku problematiku •dispozície pre vidiecku turistiku •pravidelné kultúrne a spoločenské akcie •možnosť spolupráce v mikroregióne 	<ul style="list-style-type: none"> •stagnácia poľnohospodárstva •nedokončený vodovod •nedokončená kanalizácia a čistička •zlý stav komunikácii a príslušenstva •zlý stav miestneho osvetlenia, rozhlasu •slabá informatizácia obyvateľstva •zlý stav obecných objektov •nedostatočná politika zamestnanosti •slabý marketing rozvoja •malý záujem o podnikanie v obci •neexistencia silných podnikateľov •nedostatok surovínových zdrojov

Príležitosti (šance)	Riziká (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> •využiť vidiecke prostredie a folklór •obnoviť environmentálnu produkciu •dobudovať základnú infraštruktúru •projekty poľnohospodárskej výroby •zlepšiť soc. a zdravotnú starostlivosť •vybudovať sociálne byty pre Rómov •podporiť vzdelávanie vrátane Rómov •podporiť rozvoj malých podnikateľov •zveľadenie a zvýšenie atraktívnosti obce •využiť štrukturálne fondy EU •rozvoj informatizácie •projekty spoločných akcií mikroregiónov 	<ul style="list-style-type: none"> •nedostatok informácií •nedostatok financií •nepripravené projekty rozvoja •neriešená základná infraštruktúra •nezáujem obyvateľstva •nezáujem investorov, podnikateľov •odliv kvalifikovanej sily •neriešenie životného prostredia •nedostatočné partnerstvá •rast nezamestnanosti •zlá spolupráca susedných obcí •slabá podpora regiónu

5. Stratégia a ciele programu

5.1 Vymedzenie smeru stratégie

Obec Sačurov svojím územím a obyvateľstvom vytvára priestor, ktorý má nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam. Program je založený na vedomí jeho svojbytných hodnôt s ohľadom na kombináciu zostávajúceho charakteru vidieka s tradičným poľnohospodárstvom a slabou ekonomikou, ale s možnosťami rozvoja, ktoré je možno využiť v rámci spolupráce so susednými obcami a mikroregiónom „Stredný Zemplín“ združených 11 obcí.

Stratégia je zameraná na zdravý a komplexný vývoj obce v rámci trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti v celkovom kontexte regionálnej politiky VÚC, SR a Európskej únie. Hlavným zmyslom predloženej stratégie je vytvoriť východzie podmienky (ciele organizačné, informačné, dokumentačné a ekonomické) k podnieteniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja zdravého životného prostredia, udržovania prírodných a kultúrnych hodnôt územia a rozvoja hospodárstva.

- Formulovanie stratégie obce vychádza z analýzy jej hlavných problémov, zisťovania ich príčin a hľadani riešenia na základe analýzy potenciálnych možností pre rozvoj ako aj stanovených predpokladov a podmienok reálnosti splnenia definovaných cieľov pre riešenie problémov na dané obdobie.
- Stratégia je stanovená cieľmi na najvyššej úrovni programu (strategické ciele), ktorými je formulovaný pohľad do budúcnosti na najbližších 5 až 10 rokov. V prípade tohto programu obce je možno predpokladať jeho aktuálnu platnosť na 3 roky (v súlade s programami vyššej úrovne s týmto horizontom) s jeho pravidelnou aktualizáciou v zmysle cyklického a iteračného charakteru strategického plánovania
- Rozvojová stratégia predstavuje nový integrovaný prístup, ktorý je v súčasnosti zameraný na problém ekonomického zaostávania území identifikovaných v Národnom rozvojovom pláne (NDP) a jeho operačných programoch. Medzi identifikované zaostávajúce regióny patrí aj územie PSK a teda aj obec Sačurov.
- Z predchádzajúceho vyplýva aj väčšia finančná podpora pre tento región. Pretože podmienkou je relevantnosť cieľov obce s vyššími programami je v rámci definovania cieľov vykonaný ich výber a porovnávanie. Program rozvoja je predkladaný ako súčasť žiadosti o podporu z rozvojových fondov EÚ.
- Pri spracovaní cieľov bol braný zreteľ na jednoduchosť a zrozumiteľnosť s ohľadom na participáciu zástupcov občanov. Definovanie cieľov je vykonané v jasnej štruktúre so strohým textovým popisom. Je výsledkom práce a súčinnosti pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov samosprávy, odborných pracovných skupín a obyvateľstva.

Program vytvára spoločnú stratégiu samosprávy, partnerov a obyvateľov za účelom riešenia problémov tohto územia. Jeho spracovanie je inicializačným prvkom pretože na tejto báze je možno:

- vytvárať spoločnú platformu partnerstiev a správy rozvoja
- formulovať stratégiu rozvoja a definovať jej krátkodobé a dlhodobé ciele
- stanoviť podmienky ich zabezpečenia formou konkrétnych projektov
- zabezpečiť spôsob kvalitného riadenia procesu rozvoja.

Vízia obce definovanými cieľmi je základným strategickým východiskom deklaráujúcim:

- na akej úrovni voči vyspelým je obec v súčasnosti
- kam by realizácia rozvojovej stratégie v danom časovom horizonte mala dospieť
- aké globálne ciele si pre rozvoj stanovuje
- na ktoré problémové okruhy je stratégia sústredená
- a ako ich chce dosiahnuť

Realizácia stratégie formulovaná cieľmi je napĺňovaná konkrétnymi projektmi. Ekonomický a sociálny rozvoj je závislý od riešenia všetkých súvislostí a nadväzností s využitím komparatívnych výhod územia. Preto v rámci týchto súvislostí musia jednotlivé projekty zabezpečovať rozvoj rôznych oblastí (doprava, ľudské zdroje, občianska vybavenosť, a pod.)

5.2 Cieľové skupiny stratégie

Cieľová skupina:

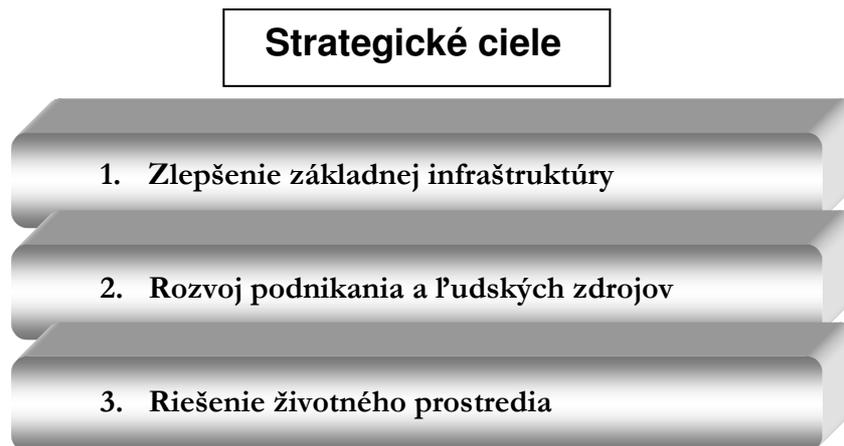
- obyvatelia obce na základe výsledkov programu a jeho realizácie formou projektov
- zastupiteľstvo, starosta, ktorí majú záujem o rozvoj svojho územia a zvýšenie kvality života obyvateľov
- manažéri samosprávy úradu PSK, ktorí koordinujú a inicializujú rozvojové programy regiónu a poskytujú podporu na rozvoj

Profitujúce skupiny:

- samosprávne a štátne orgány pri správe územia a ochrane prírodného a kultúrneho dedičstva
- široká domáca a zahraničná verejnosť na základe realizovaných projektov rozvoja a využívania produktov realizovaných projektov
- obyvatelia a nezamestnaní, ktorí získajú príležitosť zamestnania pri zabezpečovaní jednotlivých projektov rozvoja
- manažéri a kľúčové osobnosti pri vytváraní partnerstiev v oblasti podnikania
- rozvojové agentúry a SME pri poskytovaní finančnej pomoci a následne pri rozvoji ekonomických aktivít

5.3 Strategické ciele

Sú formulované v súlade s analýzou problémov obce, možnosťami ich riešenia ako aj s ohľadom na využitie potenciálu územia pre ďalší rozvoj aj vo vzťahu k regionálnej stratégii VÚC a NDP. Na základe zhodnotenia zhromaždených informácií, ich analýzy a stanovených predpokladov navrhuje obec na obdobie 2005 až 2008 (s víziou do roku 2015) nasledujúce strategické ciele:

Tieto strategické ciele definujú stratégiu programu obce. Ich podrobný popis je vykonaný v nasledujúcej štruktúre:

- a) Porovnávanie strategických cieľov s cieľmi, opatreniami a prioritami vyšších programových dokumentov (NDP, OP, PSK).
- b) Definícia špecifických cieľov (a ich relevantnosť voči vyšším programovým dokumentom)
- c) Podrobný popis jednotlivých špecifických cieľov a ich zabezpečenie (formou opatrení, jednotlivých úloh a zoznamom typových projektov)
- d) Definovanie priorít jednotlivých cieľov (dotazník poslancov - odsúhlasenie cieľov a priorít)
- e) Spôsob zabezpečenia stratégie (finančné, časové, organizačné) a jej riadenie je popísané v samostatnej kapitole (plán programu)

Je potrebné poznamenať, že štruktúra strategických cieľov (všeobecná úroveň) programu obce je tvorená aj s ohľadom na možné zjednotenie strategických cieľov na úrovni VÚC a blízkych mikroregiónov. Z uvedeného a na základe predbežnej analýzy vyplývajú špecifické ciele, opatrenia a úlohy konkretizované podľa podmienok obce. Ich priority sú určené záverečným schválením programu.

5.3.1 Relevanť strategických cieľov voči vyšším programom

Porovnanie súladu cieľov je vykonané z dôvodu možnosti čerpania podporných finančných prostriedkov z fondov SR a EU a pre koordináciu rozvoja regiónu PSK. Nedostatkom pre koordináciu je, že zatiaľ neexistuje program na úrovni mikroregiónu. Súvislosti boli zohľadnené vo vzťahu k mikroregiónom „Tokajská vinohradnícka oblasť“ a „Rovina“. V rámci ďalšieho programovacieho cyklu má byť program obce aktualizovaný v súlade s touto stratégiou a partnerstvom susedných obcí. Porovnanie strategických cieľov je vykonané vo vzťahu k cieľom NDP (Národného rozvojového plánu), jeho operačným programom a k regionálnemu programu rozvoja PSK.

5.3.1.1 NDP (Národný rozvojový plán SR)

Strategickým cieľom SR na obdobie 2004 - 2006 je:

"Zabezpečiť rast HDP v SR tak, aby sa v r.2006 dosiahla 50% úroveň z priemeru HDP na obyvateľa v EU, pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja"

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa NDP definuje 4 špecifické ciele a 4 priority. Jednotlivé priority NDP zabezpečujú operačné programy. Hlavnými prioritami NDP sú:

1. Zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb
2. Rozvoj ľudských zdrojov a zlepšenie ich prispôsobivosti
3. Zvýšenie efektívnosti v sektore poľnohospodárskej výroby a kvality života vidieckeho obyvateľstva
4. Rozvoj infraštruktúry podporujúcej vyvážený regionálny rozvoj

Tieto priority zabezpečujú operačné programy NDP takto:

- OP Priemysel a služby (pre prioritu NDP č.1)
- OP Ľudské zdroje (pre prioritu NDP č.2)
- OP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (pre prioritu NDP č.3)
- OP Základná infraštruktúra (pre prioritu NDP č.4)

5.3.1.2 Relevanť strategických cieľov voči OP

Strategické ciele obce voči operačným programom je možno vyjadriť týmito vzťahmi:

Strategický cieľ č. 1 – Zlepšenie základnej infraštruktúry

Je relevantný hlavne k operačnému programu:

OP - Základná infraštruktúra

OP ZI má tri priority. Z nich je strategický cieľ č.1 relevantný voči:

Priorita 2 - Environmentálna infraštruktúra

Opatrenie 2.1: Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd

Priorita 3 - Lokálna infraštruktúra

Opatrenie 3.1 Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch

Opatrenie 3.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor

Opatrenie 3.3 Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky

Opatrenie 3.4 Renovácia a rozvoj obcí

Strategický cieľ č. 2 – Rozvoj podnikaniu a ľudských zdrojov

Je relevantný hlavne voči SOP PS a SOP LZ, čiastočne tiež OP P-RV

OP - Priemysel a služby

Strategický cieľ programu obce č.2 je relevantný voči OP PS v dvoch prioritách.

Priorita 1 - Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho potenciálu

Priorita 2 - Rozvoj cestovného ruchu.

OP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Priorita 1: Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka

Opatrenie 1: Investície do poľnohospodárskych podnikov

Opatrenie 2: Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov

OP - Ľudské zdroje

Tento operačný program je prierezový pre všetky strategické ciele programu

Priorita 1: Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

Priorita 2: Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce

Priorita 3: Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce

Strategický cieľ č. 3 – Riešenie životného prostredia

Tento cieľ má hlavné väzby na:

OP - Základná infraštruktúra

Priorita 2 - Environmentálna infraštruktúra

OP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Opatrenie 7: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka

5.3.2 Relevantnosť voči Programu PSK

Je daná výslednou špecifikáciou stratégie a jej cieľov v jednotlivých problémových oblastiach programu obce. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja má definované strategické vízie v týchto problémových oblastiach:

A(1) - Technická infraštruktúra

B(2) - Cestovný ruch, kultúra a vonkajšie vzťahy

C(3) - Podpora a rozvoj podnikania

D(4) - Poľnohospodárstvo, lesníctvo a vidiecky rozvoj

E(5) - Sociálna oblasť a zdravotníctvo

F(6) - Životné prostredie

G(7) - Vzdelávanie, školstvo, veda

Súlad špecifických cieľov programu existuje aj k iným prioritám. Ich identifikácia a rozdiely v zaradení do štruktúry cieľov obce sú vysvetlené v ďalšom texte a súhrnom prehľade.

5.4 Štruktúra cieľov

1. Zlepšenie základnej infraštruktúry

1.1. Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

- 1.1.1 Zlepšenie miestnej infraštruktúry a príslušenstva
 - 1.1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií a príslušenstva
 - 1.1.1.2 Rekonštrukcia chodníkov, mostov a prístupových ciest
 - 1.1.1.3 Rekonštrukcia verejného osvetlenia
 - 1.1.1.4 Obnova a modernizácia čakárni na dopravu
 - 1.1.1.5 Dobudovanie vodovodnej siete
- 1.1.2 Budovanie informačných a komunikačných sietí
 - 1.1.2.1 Zavedenie a rozširovanie internetu
 - 1.1.2.2 Zriadenie káblovej televízie pre obec
 - 1.1.2.3 Vytvorenie a publikovanie informačného materiálu o obci
 - 1.1.2.4 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
 - 1.1.2.5 Zriadenie informačných tabúl obce
 - 1.1.2.6 Spracovanie koncepcie spolupráce s mikroregiónom

1.2. Zlepšenie sociálnej, zdravotnej a bytovej starostlivosti

- 1.2.1 Zlepšenie sociálnej starostlivosti
 - 1.2.1.1 Zriadenie opatrovateľskej služby pre starých a chorých
 - 1.2.1.2 Rekonštrukcia zdravotného strediska
 - 1.2.1.3 Rozšírenie a rozvoj sociálnych služieb s mikroregiónom
- 1.2.2 Riešenie sociálnych problémov rómskeho etnika
 - 1.2.2.1 Výstavba nových sociálnych bytov pre Rómov
 - 1.2.2.2 Osveta a vzdelávanie Rómov

1.3. Rozvoj podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

- 1.3.1 Zlepšenie podmienok pre kultúrny život
 - 1.3.1.1 Podpora folklórnym skupinám (Nevesta a pod.)
 - 1.3.1.2 Podpora rozvoju nových klubov a kultúrnych spolkov
 - 1.3.1.3 Vybudovanie nových klubových priestorov
 - 1.3.1.4 Podpora obecným novinám
- 1.3.2 Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie
 - 1.3.2.1 Rekonštrukcia základnej školy
 - 1.3.2.2 Podpora základnej škole a jej aktivitám
 - 1.3.2.3 Program vzdelávania Rómov (dospelých, žien a detí)
 - 1.3.2.4 Program vzdelávania obyvateľov
- 1.3.3 Zlepšenie podmienok pre šport
 - 1.3.3.1 Výstavba viacúčelového ihriska
 - 1.3.3.2 Podpora rozvoju nových športových klubov
 - 1.3.3.3 Vybudovanie tenisového ihriska

2. Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

2.1. Rozvoj spolupráce s podnikateľmi a propagácia obce

- 2.1.1 Tvorba koncepcie a dokumentácie rozvoja obce
 - 2.1.1.1 Príprava dokumentácie územia pre projekty
 - 2.1.1.2 Analýza a koncepcia využitia potenciálu vlastných zdrojov obce
 - 2.1.1.3 Informačný systém pre rozvoj obce
- 2.1.2 Tvorba partnerstiev pre podnikanie
 - 2.1.2.1 Plán spolupráce so susednými obcami a mikroregiónmi
 - 2.1.2.2 Vyhľadávanie záujemcov o podnikanie (rozvojový marketing)
 - 2.1.2.3 Podpora rozvoja farmárov a malopestovateľov
 - 2.1.2.4 Tvorba pravidelných podnikateľských, spoločenských a kultúrnych akcií

2.2. Tvorba podmienok podnikania a rovoja ľudských zdrojov

- 2.2.1 Rozvoj poľnohospodárskej výroby a podmienok vidieckej turistiky
 - 2.2.1.1 Organizovanie školení a vzdelávania pre podnikateľov
 - 2.2.1.2 Podpora poľnohospodárskym podnikom a malým farmárom
 - 2.2.1.3 Program vzdelávania pre environmentálne poľnohospodárstvo
 - 2.2.1.4 Podpora rozvoja služieb
 - 2.2.1.5 Rozvoj informatizácie v obci
- 2.2.2 Tvorba ponúk (produktov) obce
 - 2.2.2.1 Podpora environmentálnej technológií (výroby potravín)
 - 2.2.2.2 Obnova kultúrnych a remeselných tradícií obce
 - 2.2.2.3 Budovanie cyklotras a peších tras s väzbou na mikroregión

3. Riešenie životného prostredia

3.1. Zlepšenie kvality životného prostredia

- 3.1.1 Dobudovanie odpadového hospodárstva
 - 3.1.1.1 Dobudovanie kanalizácie a rekonštrukcia čističky
 - 3.1.1.2 Zefektívnenie odvozu odpadov a separovaného zberu
 - 3.1.1.3 Eliminácia znečistenia od septikov a žump a okolia potoka
 - 3.1.1.4 Odstránenie divokých skládok
- 3.1.2 Skrášlenie obce
 - 3.1.2.1 Úpravy priestranstiev (zelenť, zemné úpravy)
 - 3.1.2.2 Zriadenie malej obecnej služby pre zveľádovanie obce
 - 3.1.1.5 Vybudovanie kancelárie obecného úradu

3.2. Obnova a využitie krajiny

- 3.2.1 Zveľadenie a využitie krajiny
 - 3.2.2.1 Vybudovanie centra obce (mininámestie)
 - 3.2.2.2 Úprava okolia toku rieky Topľa
 - 3.2.2.3 Ochrana územia netopiera obyčajného
 - 3.2.2.4 Podpora obnovy pôdy pre tradičné poľnohospodárstvo
 - 3.2.2.5 Vybudovanie lokality miestnej rekreácie a oddychu

6. Špecifické ciele programu

Tri strategické ciele programu (Zlepšenie základnej infraštruktúry, Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov, Riešenie životného prostredia) vyjadrujú súčasne aj priority riešenia problémov obce. Podrobnejšie stanovenie priorít na úrovni špecifických cieľov je vykonané v tabuľke (dotazník poslanca) ohodnotením týchto cieľov. Zoznam aktivít alebo typových projektov pre zabezpečenie cieľov je uvedený v časti popisujúcej finančné a organizačné zabezpečenie programu. *Ciele obce na vyššej úrovni sú špecifikované so zreteľom na možné porovnanie a zjednotenie cieľov v rámci mikroregiónu združenia 11 obcí „Stredný Zemplín“.*

Popis cieľov je vykonaný s ohľadom na zabezpečenie ich implementácie v tejto štruktúre:

- a) Strategický cieľ a zoznam jeho špecifických cieľov, určenie relevantnosti špecifických cieľov k vyšším cieľom. V prípade potreby je v rámci popisu uvedená relevantnosť špecifického cieľa obce alebo opatrenia aj k vybraným aktivitám vyšších cieľov (opatreniam).

Súlad špecifických cieľov k vyšším programovým dokumentom je zväčša na úrovni ich špecifických cieľov a opatrení. Tie potom môžu byť upresnené (v rámci úloh programu a konkrétnych projektov). Porovnávanie je vykonané:

- na národnej úrovni programov (a)
- na úrovni programu PSK (b)

- b) Popis jednotlivých špecifických cieľov je v štruktúre:

- obsah cieľa
- opatrenia
- úlohy
- merateľné výstupy

Sprievodnými cieľmi programu v rámci programového cyklu by mali byť:

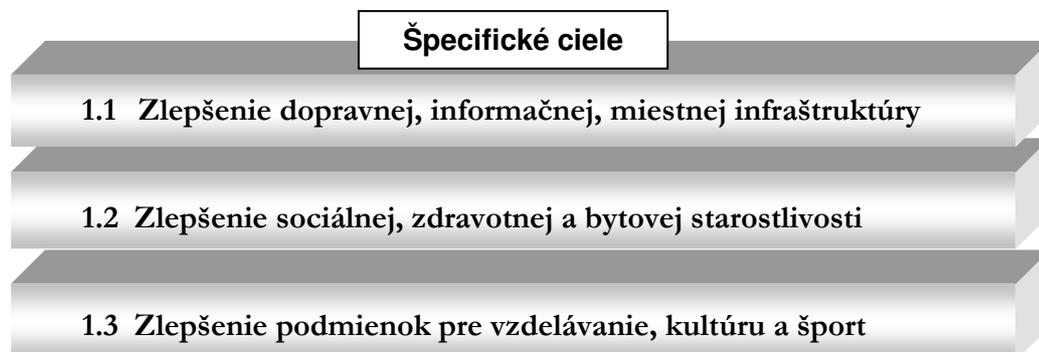
- Hľadať možnosti medzinárodnej spolupráce a pomoci podnikateľským subjektom s väzbou na mikroregión v rozvoji ich aktivít po vstupe do Európskej únie
- Rozvinúť spoluprácu na oficiálnom poli s VÚC, v spolupráci so štátnou správou a predovšetkým v oblasti kontaktov medzi jednotlivými obcami, blízkymi mikroregiónmi a hlavne podnikateľskými subjektami
- Analyzovať situáciu v regióne, mikroregióne a vykonávať rozvojový marketing pre hlavné smery stratégie a podporovať jeho propagáciu
- Zvyšovať dynamiku rozvoja informačnej infraštruktúry, hlavne v oblasti komunikácie na báze internet

Pre rozvoj poľnohospodárskej výroby

Využívanie úrodnej pôdy s ohľadom na nové ekologické požiadavky trhu znamená zvýšiť pridanú hodnotu. Táto orientácia okrem veľkých producentov je zameraná na malých farmárov a malopestovateľov. Investície do nových zariadení a ekologických technológií nielen do prvovýroby ale aj do finálneho spracovania produktov z obilnín, ovocia a zeleniny ako aj ďalších tradičných foriem. V súlade s tradíciou územia, marketingom odbytu prispeje k zvýšeniu zamestnanosti a dlhodobému rozvoju.

6.1 Strategický cieľ č.1 – Zlepšenie základnej infraštruktúry

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa boli stanovené tieto špecifické ciele:

6.1.1 Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č.1.1 Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

súlada s OP - Základná infraštruktúra

Priorita 1 - Dopravná infraštruktúra (na vyššej úrovni)

Priorita 3 - Lokálna infraštruktúra

Opatrenie 3.4 - Renovácia a rozvoj obcí

Opatrenie 3.1 - Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti na regionálnej a miestnej úrovni

Programový doplnok OP ZI

Aktivity: Publicita, informačná kampaň, Rekonštrukcia a výstavba miestnych ciest, mostov, lávok, chodníkov, vodovodných, plynových a kanalizačných potrubí, IT systém

súlada s OP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Priorita - Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka

súlada s PSK

Opatrenie A.1 - Rozvoj dopravy a dopravnej infraštruktúry

Opatrenie A.2 - Rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry

Opatrenie A.4 - Rozvoj telekomunikačnej a informačnej infraštruktúry

Špecifický cieľ č.1.2 - Zlepšenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ č.1.3 - Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

súlada k OP – Základná infraštruktúra

priorita 3 - Lokálna infraštruktúra

Opatrenie 3.1 - Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch

Podopatrenia:

3.1.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

3.1.2 Budovanie a rozvoj zdravotníckej infraštruktúry

3.1.3 Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry

3.1.4 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry

súlrad OP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

priorita 1 - Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka

Opatrenie 7, s väzbou na rekonštrukciu objektov zvyšujúcich návštevnosť, výstavbu rekreačno-oddychových zón, Opatrenie č.9 -Vzdelávanie

súlrad OP - Ľudské zdroje

Priorita 2 - Posilnenie rovnosti príležitosti na trhu práce a sociálnej inklúzie,

Opatrenie 2.1 - Podpora zamestnateľnosti skupín ohrozených sociálnou exklúziou.

súlrad s PSK

Opatrenie B.3 - Podpora a rozvoj tradičných i nových kultúrnych aktivít

Opatrenie G.1 - Vytvoriť racionálne štruktúrovanú vzdelávaciu sústavu

Opatrenie G.3 - Rozvoj telovýchovných a športových aktivít obyvateľov kraja

Opatrenie E.1 - Zvýšenie kvality sociálnych služieb

Opatrenie E.2 - Rozvoj zdravotníctva

6.1.2 Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 1.1 - Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

Zameraný na zlepšenie podmienok obyvateľom aj budúcim návštevníkom obce. Znamená riešiť infraštruktúru obce (rekonštrukciu miestnych komunikácií, chodníkov, modernizovať čakárne pre cestujúcich, verejné osvetlenie a miestny rozhlas, upraviť prístupové cesty pre ľahšiu dostupnosť a mobilitu návštevníkov, zriadiť informačné tabule o obci a dobudovať vodovod. Druhá časť je zameraná na zvýšenie informovanosti voči okoliu aj pre obyvateľstvo hlavne na báze internet, vybudovanie káblovej televízie. V tomto prípade je možnosť využitia fondov EU na modernizáciu sietí a informatizáciu spoločnosti v spolupráci s mikroregiónom.

1.1.1.	Opatrenie:	Zlepšenie miestnej infraštruktúry a príslušenstva
1.1.1.1	Úloha:	Rekonštrukcia miestnych a príslušenstva
1.1.1.2	Úloha:	Rekonštrukcia chodníkov, mostov a príslušenstva
1.1.1.3	Úloha:	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
1.1.1.4	Úloha:	Obnova a modernizácia čakárni pre dopravu
1.1.1.5	Úloha:	Dobudovanie vodovodnej siete
1.1.2.	Opatrenie:	Budovanie informačných a komunikačných sietí
1.1.2.1	Úloha:	Zavedenie a rozširovanie internetu
1.2.2.2	Úloha:	Zriadenie káblovej televízie
1.2.2.3	Úloha:	Vytvorenie a publikovanie informačného materiálu o obci
1.2.2.4	Úloha:	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
1.2.2.5	Úloha:	Zriadenie informačných tabulí obce
1.2.2.6	Úloha:	Spracovanie koncepcie spolupráce s mikroregiónom

Merateľné výstupy:

Dokončený vodovod, upravené cesty, chodníky, modernizované verejné osvetlenie, rozhlas a čakárne, počet napojení obyvateľov a podnikateľov na internet, počet informačných akcií o obci, koncepcia spolupráce so susednými obcami.

Špecifický cieľ č. 1.2 - Zlepšenie sociálnej, zdravotnej a bytovej starostlivosti

Zahrňuje zlepšenie služieb starostlivosti o starých, chorých a zdravotne postihnutých občanov a zriadenie opatrovateľskej služby. V obci je potrebné riešiť nevyhovujúce priestory zdravotného strediska. Pozornosť venovať starostlivosti o početné rómske etnikum. V tejto oblasti zamerať sa na osvetu. Realizovať program vzdelávania, ktoré je investíciou do budúcnosti. Tu je možno využiť aj podporné fondy EÚ. Vhodnými projektmi hľadať možnosti ako zlepšiť ich postavenie, životné podmienky výstavba sociálnych bytov. Pozornosť zamerať na celkové zvyšovanie kvality služieb sociálnej starostlivosti napr. spoločným projektom sociálneho zariadenia v rámci mikroregiónu, uvažovať o vybudovaní rehabilitačného centra a pod..

1.2.1.	Opatrenie:	Zlepšenie sociálnej starostlivosti
1.2.1.1	Úloha:	Zriadenie opatrovateľskej služby pre starých a chorých
1.2.1.2	Úloha:	Rekonštrukcia zdravotného strediska
1.2.1.3	Úloha:	Rozšírenie a rozvoj sociálnych služieb s mikroregiónom
1.2.2.	Opatrenie:	Riešenie sociálnych problémov rómskeho etnika
1.2.2.1	Úloha:	Výstavba nových sociálnych bytov pre Rómov
1.2.2.2	Úloha:	Osveta a vzdelávanie Rómov

Merateľné výstupy: Projekty riešenia rómskej problematiky, byty pre Rómov, zlepšená sociálna a lekárska starostlivosť, opatrovateľská služba, nové sociálne a zdravotné služby, zariadenia.

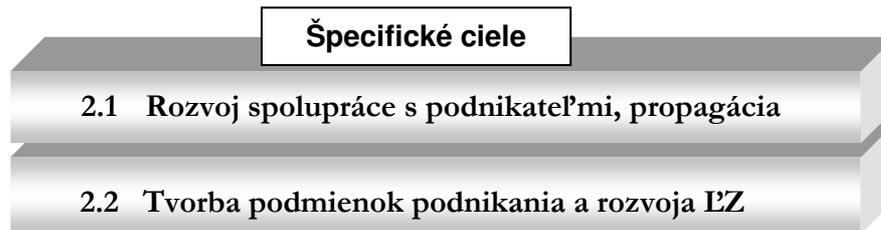
Špecifický cieľ č. 1.3 - Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

Cieľ má prispieť k zvýšeniu kvality života obyvateľov a príťažlivosti obce pre návštevníkov. Atraktivitu obce zvyšujú folklórne skupiny, skvalitnenie klubovej činnosti ako pre mládež tak pre dospelých. Plán akcií zamerať na zvýšenie image obce pre pritiažnutie návštevníkov pravidelnými akciami o ktoré je v obci záujem (Sačurovská krídlovka, Splav na rieke Topľa, Miss Baby a Boy, spevácke zbory a pod.). Cesta k rozvoju vedie cez vzdelávanie (dospelých a mládeže, hlavne rómskych detí so zapojením matiek). Rekonštrukcia školy a vybudovanie nových športových zariadení prispeje k vyššej úrovni kvality života obyvateľov.

1.3.1	Opatrenie:	Zlepšenie podmienok pre kultúrny život
1.3.1.1	Úloha:	Podpora folklórnym skupinám (Nevesta a pod.)
1.3.1.2	Úloha:	Podpora rozvoju nových klubov a kultúrnych spolkov
1.3.1.3	Úloha:	Vybudovanie nových klubových priestorov
1.3.1.4	Úloha:	Podpora Sačurovkým novinám
1.3.2	Opatrenie:	Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie
1.3.2.1	Úloha:	Rekonštrukcia základnej školy
1.3.2.2	Úloha:	Podpora základnej škole a jej aktivitám
1.3.2.3	Úloha:	Program vzdelávania obyvateľov
1.3.2.4	Úloha:	Program vzdelávania Rómov (dospelých, žien a detí)
1.3.3	Opatrenie:	Zlepšenie podmienok pre šport
1.3.3.1	Úloha:	Výstavba viacúčelového ihriska
1.3.3.2	Úloha:	Podpora rozvoju nových športových klubov
1.3.3.3	Úloha:	Vybudovanie tenisového ihriska

Merateľné výstupy: Počet nových klubov, vybudované nové ihriska, počet vzdelávacích akcií, počet kultúrnych, spoločenských a športových akcií.

6.2 Strategický cieľ č.2 – Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

6.2.1 Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č.2.1 – Rozvoj spolupráce s podnikateľmi a propagácia obce

súlady s OP - Priemysel a služby, Priorita č.1

Opatrenie 1.1 - Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb

Opatrenie 1.2 - Podpora budovania a rekonštrukcia infraštruktúry

súlady s OP ZI, priorita 3 - Lokálna infraštruktúra

Opatrenie 3.3 - Budovanie inštitucionálnej infraštruktúry a regionálnej politiky

Opatrenie 3.4 - Renovácie a rozvoj obcí.

súlady s PSK, Oblasť C(3), D(4)

Opatrenie C.1 - Vytváranie priaznivého prostredia pre rozvoj podnikania

Opatrenie C.2 - Podpora malého a stredného podnikania s regionálnym aspektom

Špecifický cieľ č.2.2 – Tvorba podmienok podnikania a rozvoja ľudských zdrojov

súlady s OP - Priemysel a služby, Priorita č.1

Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie 2.2: Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu

Opatrenie 2.3: Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému

súlady s OP - Základná infraštruktúra

Priorita č.3 - Lokálna infraštruktúra

Opatrenie 3.2 - Budovanie a rozvoj inf. spoločnosti na regionálnej a miestnej úrovni

súlady s OP – Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Priorita 1 - Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka

Opatrenie 1: Investície do poľnohospodárskych podnikov

Opatrenie 2: Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov

Opatrenie 7: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka

súlady s OP – Ľudské zdroje

Špecifický cieľ 3 - Zvýšenie kvalifikačného potenciálu a adaptability pracovnej sily

Priorita 3 - Rozvoj celoživotného učenia, adaptability pracovnej sily

súlady s PSK, oblasť B(2), D(4)

Opatrenie A.4 - Rozvoj telekomunikačnej a informačnej infraštruktúry

Opatrenie B.2 - Turistická infraštruktúra

Opatrenie C.2 - Podpora malého a stredného podnikania s regionálnym aspektom

Opatrenie D.1 - Finalizácia a podpora predaja poľnohospodárskych výrobkov

Opatrenie D.2 - Podpora a rozvoj vidieckych oblastí

6.2.2 Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 2.1 – Rozvoj spolupráce s podnikateľmi a propagácia

Zahrňuje ciele obce pre rozvoj vlastných aktivít. Obec musí inicializovať spoluprácu a realizáciu cieľov prostredníctvom podnikateľov, firiem, fondov EÚ, kultúrnych fondov, nadácií apod. Musí zvýšiť vplyv na podnikateľov, poskytovať informácie o možnostiach podnikania v obci, získavať kontakty, investorov, zabezpečiť propagáciu zámerov navonok aj formou ponuky produktov, prípravu projektov, novín, brožúr, internetu, informovať podnikateľov a vykonávať marketing (s mikroregiónom) a neustále vyhodnocovať záujem.

2.1.1.	Opatrenie:	Tvorba koncepcie a dokumentácie rozvoja obce
2.1.1.1	Úloha:	Príprava dokumentácie územia pre projekty
2.1.1.2	Úloha:	Analýza a koncepcia využitia potenciálu vlastných zdrojov obce
2.1.1.3	Úloha:	Informačný systém pre rozvoj obce
2.1.2.	Opatrenie:	Tvorba partnerstiev pre podnikanie
2.1.2.1	Úloha:	Plán spolupráce so susednými obcami a mikroregiónmi
2.1.2.2	Úloha:	Vyhľadávanie záujemcov o podnikanie (rozvojový marketing)
2.1.2.3	Úloha:	Podpora rozvoja farmárov a malopestovateľov
2.1.2.4	Úloha:	Tvorba pravidelných podnikateľských, spoloč. a kultúrnych akcií

Merateľné výstupy: Počet kontaktov a partnerov, web stránka obce, koncepcia marketingu, počet projektov podporujúcich podnikanie, počet nových podnikov

Špecifický cieľ č. 2.2 – Tvorba podmienok podnikania a rozvoj ľudských zdrojov

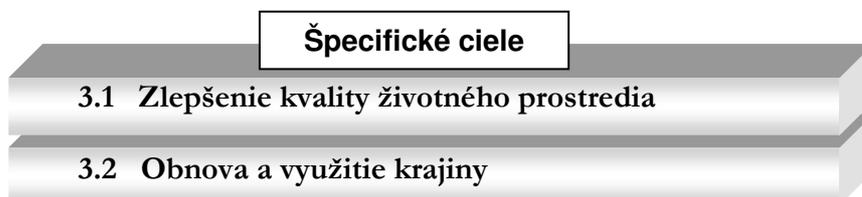
Ciele vychádzajú z danosti územia, prípravy dokumentácie a získavania informácií. Limit rozvoja územia určuje ÚPD. Do produktov je možno zaradiť akcie kultúrne, spoločenské a športové. Majú mať pravidelný charakter. Príležitosť pre nové produkty vytvára obnova remeselníckych tradícií, voľné kapacity v poľnohospodárstve využiť hlavne pre environmentálnu tradičnú výrobu, hľadať využitie voľných budov. Dôležité je vzdelávanie podnikateľov a obyvateľov. Aktivity je potrebné zapojiť do širšieho rámca regiónu a vlastné možnosti zhodnotiť tak, aby navrhnutá ponuka produktov bola zaradená v rámci mikroregiónov (napr. do jeho ponukového katalógu, spoločné odbytové združenie pre predaj produktov, spoločný marketing a pod.).

2.2.1.	Opatrenie:	Rozvoj poľnohospodárskej výroby a podmienok vidieckej turistiky
2.2.1.1	Úloha:	Organizovanie školení a vzdelávania pre podnikateľov
2.2.1.2	Úloha:	Podpora poľnohospodárskym podnikom a malým farmárom
2.2.1.3	Úloha:	Program vzdelávania pre environmentálne poľnohospodárstvo
2.2.1.4	Úloha:	Podpora rozvoja služieb
2.2.1.5	Úloha:	Rozvoj informatizácie v obci
2.2.2.	Opatrenie:	Tvorba ponúk (produktov) obce
2.2.2.1	Úloha:	Podpora environmentálnej technológie (výroby potravín)
2.2.2.2	Úloha:	Obnova kultúrnych a remeselných tradícií obce
2.2.2.3	Úloha:	Budovanie cyklotras a peších tras s väzbou na mikroregión

Merateľné výstupy: Koncepcia rozvoja (podnikanie, agroturistika), ponuka produktov, trend návštevnosti, trend nových služieb, aj v oblasti CR, počet napojení na internet.

6.3 Strategický cieľ č.3 - Riešenie životného prostredia

Na dosiahnutie tohto strategického cieľa boli stanovené tieto špecifické ciele:

6.3.1 Relevantnosť k vyšším cieľom

Špecifický cieľ č. 3.1 - Zlepšenie kvality životného prostredia

súlady s OP - Základná infraštruktúra

Opatrenie 2.1 - Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd

Opatrenie 2.3 - Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva

Opatrenie 3.4 - Renovácia a rozvoj obcí

Aktivity: Úprava verejných priestranstiev, parkov, chodníkov, potokov, vodných plôch, rekonštrukcia a modernizácia objektov zvyšujúcich návštevnosť regiónu

súlady s PSK

Opatrenie F.1 - Ochrana a využívanie vodných zdrojov

Opatrenie F.2 - Ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi

Opatrenie F.3 - Ochrana a revitalizácia krajiny

Opatrenie D.3 - Podpora a rozvoj vidieckych oblastí

Špecifický cieľ č. 3.2 – Obnova a využitie krajiny

súlady s OP - Základná infraštruktúra

Opatrenie č. 2.4 – Ochrana, zlepšenia a obnova prírodného prostredia

súlady s OP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Opatrenie 7: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka

Opatrenie 8: Obnova poľ. a lesníckeho potenciálu, poškodeného pohromami, zavádzanie prevencií

súlady s OP – Priemysel a služby

Opatrenie 2.1: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu

súlady s PSK

F(6) - Životné prostredie

Opatrenie F.1 - Ochrana a využívanie vodných zdrojov

Opatrenie F.2 - Ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi

Opatrenie F.3 - Ochrana a revitalizácia krajiny

Opatrenie D.3 - Podpora a rozvoj vidieckych oblastí

6.3.2 Popis cieľov

Špecifický cieľ č. 3.1 - Zlepšenie kvality životného prostredia

Prioritou je dobudovanie kanalizácie a rekonštrukcia čističky odpadových vôd. Ďalšou je odstránenie a zabránenie znečisteniu prostredia (septiky, žumpy). Problémom je nákladný odvoz odpadov do vzdialenosti 45 km, možnosti sú v spracovaní odpadu, hľadani možnosti výroby alternatívnej energie. Pre skultúrnenie obce a zvýšenie atraktivity je cieľom skrášliť centrum obce a upraviť okolie verejných priestranstiev (drobné zemné úpravy, výsadba zelene). K tomu je možno zriadiť malú obecnú službu (z radov nezamestnaných). Pre skultúrnenie práce obecného úradu riešiť problém nových priestorov, hľadať možnosti využitia domácich zdrojov.

3.1.1.	Opatrenie:	Dobudovanie odpadového hospodárstva
3.1.1.1	Úloha:	Dobudovanie kanalizácie a rekonštrukcia čističky
3.1.1.2	Úloha:	Zefektívnenie odvozu odpadov separovaného zberu
3.1.1.3	Úloha:	Eliminácia znečistenia od septikov a žump okolia potoka
3.1.1.4	Úloha:	Odstránenie divokých skládok
3.1.2.	Opatrenie:	Skrášlenie obce
3.1.2.1	Úloha:	Úpravy priestranstiev (zeleň, zemné úpravy)
3.1.2.2	Úloha:	Zriadenie malej obecnej služby pre zveľaďovanie
3.1.2.3	Úloha:	Vybudovanie kancelárie obecného úradu

Merateľné výstupy: Dobudovaná kanalizácia, funkčný separovaný zber, odstránené divoké skládky, upravené z zveľaďované verejné priestranstva, nové priestory obecného úradu.

Špecifický cieľ č. 3.2 – Obnova a využitie krajiny

Úlohy cieľa obnovy krajiny a jej využitia smerujú na podporu rozvoja turistiky a ochranu lokálnych centier v súlade s projektmi pre CR s väzbou na mikroregionálnu spoluprácu. K tomu je potrebná koncepcia. Atraktivitu obce zvýši vybudovanie centra obce, ochrana lokality a miesta kde sa zdržuje netopier obyčajný. Vzhľadom k poľnohospodárskej tradícii rastlín a pestovania ovocia, zeleniny (kvalitnej a nekontaminovanej pôde), chovu zvierat je zámerom orientácia na výrobu zdravých a bezpečných potravín pre zábery agroturistiky (resp. spracovanie potravín). Budú tiež hľadané vhodné projekty pre využitie týchto produktov. Dobré zázemie vytvára existencia poľnohospodárskeho podniku. Zámerom je vybudovanie trasy v okolí rieky Topľa s väzbou na trasy mikroregiónu, ktoré môžu využiť miestny obyvatelia aj návštevníci, čo si vyžaduje zveľaďovanie a ochranu fragmentov lužného lesa.

3.2.1	Opatrenie:	Zveľaďovanie a využitie krajiny
3.2.1.1	Úloha:	Vybudovanie centra obce (mininámestie)
3.2.1.2	Úloha:	Úprava okolia toku rieky Topľa
3.2.1.3	Úloha:	Ochrana územia netopiera obyčajného
3.2.1.4	Úloha:	Podpora obnovy pôdy pre tradičné poľnohospodárstvo
3.2.1.5	Úloha:	Vybudovanie lokality miestnej rekreácie a oddychu

Merateľné výstupy: Koncepcia ochrany prírodných centier a pôdy, projekty obnovy a úpravy lokalít okolia Tople, spoločné environmentálne projekty s poľnohospodárskymi firmami

7. Zabezpečenie stratégie a manažment

Definované ciele obce vychádzajú z porovnávania a selekcie strategických cieľov s vyššími programami rozvoja a ich prejednávaní a zjednotenia na úrovni zástupcov obce. Do rámca programu obce bola takto zakomponovaná hlavne táto problematika:

- a) koncepcia rozvoja územia
- b) modernizácia infraštruktúry (dopravná, obslužná, technická)
- c) rozvoj podnikania v oblasti poľnohospodárskej výroby
- d) podpora environmentálnej výroby potravín
- e) obnova remesiel, kultúrnych tradícií a folklórnych zvykov vidieka
- f) riešenie sociálnych problémov v území obce
- g) riešenie vodovodu, kanalizácie a čističky a životného prostredia
- h) získavanie potenciálnych investorov pre zaujímavé projekty
- i) možnosti turistiky, agroturistiky, vidieckej turistiky
- j) riešenie nadväzujúcej infraštruktúry a služieb
- k) pre pešiu, cyklistickú turistiku a poľovníctvo
- l) cieleňá výchova vzdelávanie obyvateľov a podnikateľov
- m) komplexné zveľadenie priestranstiev obce

Pri realizácii cieľov majú byť uplatnené nasledujúce nástroje:

- Zabezpečenie informovanosti obyvateľstva, podnikateľov a predstaviteľov samosprávy možnostiach podpor spojených so vstupom SR do EU
- Financovanie rozvojových projektov obce a u vybraných subjektov v súlade s pravidlami EU pre štrukturálne fondy
- Spolupráca so susednými obcami, mikroregiónmi, štátnou správou, samosprávou a miestnymi rozvojovými agentúrami
- Vybudovanie pilotných pracovísk v obci alebo u podnikateľských subjektov, ktoré umožní napojenie obyvateľstva na sieť Internet
- Zabezpečenie územného plánu s nadväzujúcou komplexnou analýzou územia, ktorá bude tieto plány ďalej rozvíjať o prvky nepodchytené, napríklad v oblasti sociálnej, podpora rozvoja zamestnanosti, obnova kultúrnych tradícií apod.

Stratégia definovaná cieľmi je zabezpečovaná v týchto častiach:

- a) stanovením hlavných rozvojových aktivít (vo forme návrhu typových projektov)
- b) stanovením plánu (priority, finančné a časové ohodnotenie, postup aktivít)
- c) organizácia a manažment programu (pre cyklický a iteračný proces programovania)

Návrh hlavných rozvojových aktivít

Sú stanovené na podporu plnenia definovaných cieľov. Výber hlavných rozvojových aktivít obce je vykonaný na základe analýzy potenciálu a hodnotenia reálnosti cieľov. Toto hodnotenie je podložené návrhom typových projektov, ktoré sú vhodné pre akčný plán realizácie jednotlivých cieľov.

Selekcia možných aktivít je vykonaná podľa toho ako môžu aktivity prispieť svojím podielom k rozvoju. Presnejší pohľad je možný až na základe spracovania príslušných koncepcií, analýz a rozborov pre cieľové aktivity a územno-plánovacej dokumentácie, ktoré k cieľom vytvárajú nielen možnosti ale aj limity pre rozvoj územia.

Zoznam navrhovaných projektov okrem zhodnotenia reálnosti cieľov umožňuje odhadnúť rozsah finančného zabezpečenia cieľov a ich rozloženie v časovom horizonte stanovenom pre stratégiu programu.

7.1 Návrh typových projektov realizácie programu

Návrh typových projektov slúži pre ohodnotenie reálnosti cieľov s ohľadom na zdroje (čas, financie, ľudské zdroje) v častiach:

- ohodnotenie rozsahu
- ohodnotenie nákladov
- stanovenie časového horizontu
- spôsobu zabezpečenia realizácie

Pre odhad finančného zabezpečenia cieľov sa vychádza z ohodnotenia nákladov na projekty, ktoré riešia opatrenia programu. Je potrebné navrhovať také projekty, ktoré zabezpečia prílev investícií resp. dynamiku ďalšieho rozvoja. Obsah projektu určuje rozsah a spôsob zabezpečenia na základe stanoveného plánu.

Projekt rozvoja

Spracovanie projektu rozvoja plní tento účel a požiadavky:

- Slúži pre prípravu a realizáciu akcie zameranej na ciele programu. Je chápaný ako proces (súbor činností) od prípravy, spracovania projektovej dokumentácie až po realizáciu a vyhodnotenie (nie je to len projektová dokumentácia).
- Spracovanie vyžaduje čas, odbornú zdatnosť, kvalitné informácie a použitie rôznych metód. Výber metód je vykonaný podľa cieľa, typu projektu a rozsahu riešenia. V častiach musí dodržať štandardne formalizovaný postup a obsah.
- Každý projekt uchádzajúci sa o finančnú podporu (granty v SR a EU) alebo nie musí zdôvodniť účelnosť, realizovateľnosť, životaschopnosť a zúročenie investovaných finančných prostriedkov. Rieši sa v plnej súčinnosti partnerov.
- Obsah projektu v zásade by mal by mal zodpovedať na otázky typu čo, kde, kto, ako, kedy, kto, za koľko?. Výsledná dokumentácia (rôzneho zamerania má iný obsah, použité metódy, formalizované pravidlá a štruktúru napr. projekt stavby, informačný systém, projekt vzdelávania). Vo všeobecnosti projekt obsahuje:
 - Identifikáciu projektu
 - Zdôvodnenie projektu
 - Popis a charakteristiky projektu
 - Časový harmonogram projektu
 - Finančný plán projektu
 - Manažment, monitoring a hodnotenie projektu

Nasledujúci zoznam je špecifikovaný vo forme návrhu takých typových projektov pre jednotlivé špecifické ciele, ktoré zabezpečujú realizáciu stratégie obce.

Strategický cieľ 1 – Zlepšenie základnej infraštruktúry

1.1 Zlepšenie dopravnej, informačnej a miestnej infraštruktúry

☐ Projekt rekonštrukcie miestnych komunikácií a prístupových ciest
☐ Koncepcia spolupráce s mikroregiónom
☐ Projekt dobudovania vodovodnej siete
☐ Projekt rekonštrukcie chodníkov
☐ Projekt modernizácie verejného osvetlenia
☐ Projekt rekonštrukcie miestneho rozhlasu
☐ Projekt modernizácie čakárni na dopravu
☐ Projekt zavedenia internetu
☐ Projekt vybudovania káblovej televízie pre obec
☐ Projekt zriadenia informačných tabúľ v obci
☐ Projekt tvorby informačných materiálov o obci

1.2 Zlepšenie sociálnej, zdravotnej a bytovej starostlivosti

☐ Koncepcia zdravotnej a sociálnej starostlivosti v obci
☐ Projekt riešenia opatrovateľskej služby
☐ Koncepcia riešenia problematiky rómskeho etnika
☐ Projekt rekonštrukcie zdravotného strediska
☐ Projekt výstavby nových sociálnych bytov pre Rómov
☐ Projekt vzdelávania k sociálnej a zdravotnej starostlivosti
☐ Projekty nových sociálnych a zdravotných služieb, zariadení

1.3 Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport

☐ Projekt výstavby viacúčelového ihriska
☐ Projekt zriadenia nových klubových priestorov
☐ Projekt vybudovania tenisového ihriska
☐ Plán podpory spolkom a dobrovoľným združeniam
☐ Plán pravidelných kultúrnych akcií v obci
☐ Plán podpory folklórnym skupinám
☐ Program vzdelávania pre rómske etnikum (ženy a deti)
☐ Program vzdelávania pre dospelých obyvateľov
☐ Projekt rekvalifikácie nezamestnaných
☐ Plán podpory školy a detských aktivít a mládeže
☐ Projekt rekonštrukcie školy
☐ Plán podpory rozvoju športových klubov

Strategický cieľ 2 – Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

2.1 Rozvoj spolupráce s podnikateľmi a propagácia obce

☐ Analýza požiadaviek (územné, finančné, projekčné) na rozvoj
☐ Príprava územných a projektových podkladov na podnikanie
☐ Koncepcia využitia potenciálu územia pre rozvoj obce
☐ Plán spolupráce a pravidelných konzultácií s podnikateľmi
☐ Projekt informačného systému obce
☐ Analýza a zhromaždenie podkladov pre podnikanie v obci
☐ Projekt marketingu (podnikanie, odbyt výrobkov, turistika)
☐ Plán spolupráce so susednými obcami pre projekty rozvoja
☐ Projekt spolupráce s podnikateľskými subjektami na príprave ponuky produktov obce
☐ Projekt podpory MSP pre nové technológie

☐ Projekt web stránky obce na internete
☐ Projekt propagácie obce (noviny, televízia, informačné materiály)
☐ Projekt podpory rozvoja služieb obyvateľstvu
☐ Spracovanie informácií o obci pre podnikanie a CR
☐ Plán podpory poľnohospodárskym podnikom a farmárom
☐ Plán pravidelných akcií podporujúcich podnikanie

2.2 Tvorba podmienok podnikania a rozvoja ľudských zdrojov

☐ Koncepcia rozvoja podnikania v obci
☐ Projekt hlavných produktov obce
☐ Projekt environmentálnej malovýroby potravín (ovocie, zelenina, chov zvierat)
☐ Plán podpory kultúrnych tradícií a folklóru pre atraktivitu obce
☐ Projekt obnovy tradičnej remeselnej výroby
☐ Program vzdelávania pre ekologickú poľnohospodársku výrobu
☐ Projekty výstavby nových fariem pre ekologickú výrobu
☐ Projekty ekologickej technológie poľnohospodárskej výroby (rastlinná, živočíšna)
☐ Projekty rozvoja výrobných služieb
☐ Projekt strediska služieb farmárom a malopestovateľom
☐ Plán športových, spoločenských a kultúrnych akcií obce
☐ Program vzdelávania pre podnikateľov
☐ Projekt vzdelávania farmárov
☐ Projekt propagácie poľnohospodárskych produktov a vidieckej turistiky
☐ Projekt peších trás a cyklotras s väzbou na mikroregión
☐ Projekt využitia alternatívnych zdrojov energie

Strategický cieľ 3 – Riešenie životného prostredia

3.1 Zlepšenie kvality životného prostredia

☐ Plán získania zdrojov na dobudovanie kanalizácie a čističky
☐ Realizačný projekt dobudovania kanalizácie
☐ Realizačný projekt rekonštrukcie čističky
☐ Plán zníženie nákladov na odvoz odpadov
☐ Projekt odstránenia divokých skládok
☐ Projekt zveľadenia verejných priestranstiev obce
☐ Projekt regenerácie okolia septikov a žump
☐ Projekt zefektívnenia zberu odpadu (recyklácia spolupráce s mikroregiónom)
☐ Projekt zriadenia a plán práce malej obecnej služby
☐ Projekt novej kancelárie obecného úradu

3.2 Obnova a využitie krajiny

☐ Analýza možnosti využitia prírodného prostredia obce
☐ Koncepcia ochrany životného prostredia obce
☐ Projekt výstavby centra obce
☐ Projekt ochrany územia netopiera obyčajného
☐ Projekt úpravy okolia rieky Tople
☐ Projekt vybudovania lokality miestnej rekreácie a oddychu
☐ Projekt obnovy tradičnej poľnohospodárskej pôdy
☐ Plán spolupráce so susednými obcami pri obnove krajiny
☐ Projekt zveľadenie a ochrany vybraných lokalít obce

7.2 Plán programu

Základom plánu programu je:

- stanovenie priorit (na úrovni špecifických cieľov)
- finančný plán (s jeho časovým rozlíšením),
- ktorý súčasne určuje aj harmonogram postupu jeho zabezpečovania (postup realizácie jednotlivých cieľov formou konkrétnych projektov).

Druhou podmienkou (podmieňuje aj prvú) je:

- organizácia a
- kvalitný manažment pre proces naplňovania plánu programu a jeho aktualizáciu

Stanovenie priorit

V tomto štádiu programovacieho cyklu sú prioritné ciele ohodnotené v rámci predloženého „Dotazníka poslancov“ - Odsúhlasenie cieľov a stanovenie priorit so stanovením stupnice hodnôt: 1, 2, 3 (1 – najvyššia, 3 – najnižšia) na úrovni špecifických cieľov a ich opatrení.

7.3 Finančné zabezpečenie

Pre finančný plán je možno vychádzať zo súčasných podmienok a očakávaných predpokladov získavania zdrojov na realizáciu programu. Absolútne ohodnotenie nie je možné vykonať v tomto štádiu vzhľadom k nedostatku koncepčných podkladov pre ohodnotenie navrhovaných typových projektov. Budú upresňované v ďalšom cykle programovania.

Východiskový odhad možno založiť na predpoklade, že najväčšie zdroje vyžadujú rozsiahle alebo komplikované projekty. Sú to predovšetkým investičné projekty:

➤	rekonštrukcia a údržba miestnych komunikácií a príslušenstva
➤	rekonštrukcia chodníkov a modernizácia čakárni
➤	dobudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd
➤	dobudovanie vodovodnej siete
➤	modernizácia verejného osvetlenia
➤	rekonštrukcia obecného rozhlasu
➤	výstavba novej kancelárie obecného úradu
➤	rekonštrukcia základnej školy
➤	rekonštrukcia zdravotného strediska
➤	výstavba viacúčelového ihriska
➤	výstavba centra obce
➤	odstránenie divokých skládok a úprava okolia potoka
➤	vybudovanie cyklotras a peších tras
➤	úprava lokality v okolí rieky Tople
➤	zveľadenie verejných priestranstiev

Pri realizácii možno použiť kombinovaného financovania projektov z rôznych zdrojov:

- pomocou národných a medzinárodných projektov
- zahraničnej finančnej pomoci
- prostredníctvom rozvojových programov SR

- pomocou zo štrukturálnych fondov EU a kohézneho fondu
- vlastnými investíciami podnikateľov
- pomocou bankových úverov
- z vlastných zdrojov obce

7.3.1 Odhad všeobecne očakávaných zdrojov

a) Verejné financovanie

Pre túto formu v rámci reformy verejnej správy a samosprávy zatiaľ nebola doriešená problematika financovania z vlastných zdrojov. Navrhovaný model pre prechod kompetencií na samosprávy predpokladá prerozdelenie štátneho rozpočtu cca 100 mld. Sk s 20% rozdelením na samosprávny kraj a 20% rozdelením na obce.

- *Odhad optimistického priemeru na obec cca 6 mil. Sk ročne*

b) Fondy EU

Sú to predovšetkým alokované zdroje na financovanie aktivít regionálneho rozvoja. V rokoch 2004 až 2006 je z týchto zdrojov EU pre SR určených 1,8 mld. EUR čo je cca 78 mld. Sk. (z toho môže byť pre zaostalý región cca 10 mld. pre VÚC a cca 15 mil. Sk pre obec na roky 2004 až 2006).

- *Odhad optimistického priemeru na obec cca 15 mil. na roky 2004 až 2006*

c) Celkovo verejné zdroje a fondy EU

Pri tomto "priemernom a veľmi optimistickom" rozdelení je možno získať:

- *financie pre obec z verejných zdrojov a fondov EU cca 30 mil. Sk (na obdobie 2004 až 2006), väčšia časť je však sprostredkovaná cez spoločne aktivity s VÚC, SR (podľa sektorovej politiky SR a programu rozvoja VÚC), bez limitu na centrálnu úroveň SR*

Z toho vyplýva, že na financovanie stanovených špecifických cieľov OBCE a ich opatrení je potrebné získať aj ďalšie zdroje.

d) Ďalšie zdroje

Vlastné zdroje:

Predajom, nájmom alebo je vloženie majetku do podnikania, tiež možnou emisiou komunálnych obligácií s dlhou dobou splatnosti, apod.

Externé zdroje:

Zvýhodnené úvery domácich a zahraničných finančných inštitúcií, ďalšie grantové schémy EU a iných vyspelých krajín.

Súkromné zdroje:

fyzické a právnické podnikateľských subjekty alebo združenia podnikateľov v spojení so združením obcí/mikroregiónu

Presnejšia špecifikácia finančného rámca a alokácie finančných prostriedkov na realizáciu stratégie, jej konkrétnych opatrení a úloh bude vykonaná postupne na základe verejného schválenia predloženej stratégie rozvoja. Spresnenie finančného plánu bude riešené ako súčasť ďalšej etapy programovacieho cyklu programu.

- Je potrebné zdôrazniť, že možná výška získanej podpory EU je limitovaná vo väčšine prípadoch kvalitou projektov. Môže byť teda podstatne vyššia ale aj nižšia. Budúca možnosť čerpania je z prostriedkov Kohézneho fondu pre problém životného prostredia.
- Za významnú oblasť na získanie finančnej pomoci je možno považovať aj fondy EU, ktoré sú mimo uvedeného rámca (štrukturálny, kohézny) ako aj štátne "granty" vyspelých krajín. Tieto možnosti sú podmienené princípom združovania a partnerstva.

Obce v rámci svojich kompetencií musia zabezpečovať činnosti a s nimi súvisiace náklady zo získaných verejných zdrojov a majetku. Vzhľadom súčasnému rozpočtov obce je preto potrebné hľadať zdroje predovšetkým v oblasti fondov EU a v skupine ďalších zdrojov.

7.4 Etapy a postup realizácie programu

Prvá časť obsahuje rámcový návrh postupu podľa programového dokumentu. V druhej časti v tabuľke je spracovaný odhadovaný časový harmonogram s % plnenia špecifických cieľov programu, ktoré súčasne vyjadruje aj % čerpania zdrojov, ktoré sú požadované na ich realizáciu. Absolútne čiastky na zabezpečenie cieľov projektmi budú stanovené v ďalšom cykle.

7.4.1. Hlavné etapy programu

- E1** Schválenie stratégie rozvoja obce a jej programového dokumentu
- E2** Príprava spoločnej stratégie v rámci mikroregiónu
- E3** Spresnenie programu (výber projektov, zodpovednosť, čas, financie)
- E4** Realizácia a monitoring programu

Etapa E1

- informovanie obyvateľstva o stratégií obce
- schválenie stratégie programu rozvoja orgánmi obce
- hrubý návrh rozpočtu na príslušné obdobie vo vzťahu k programu
- zabezpečenie organizácie realizácie programu

Etapa E2

- výber cieľov pre spoločnú stratégiu mikroregiónu
- účasť na definícii stratégie cieľov mikroregiónu
- hodnotenie typových projektov obce pre stratégiu mikroregiónu
- realizácia pravidiel manažmentu programu a spolupráce

Etapa E3

- špecifikácia pravidiel, získavanie, výber, spracovanie a hodnotenie projektov
- spresnenie vecného, časového a finančného plánu
- dojednávania partnerstiev na realizáciu a financovanie programu
- spresnenie mier a ukazovateľov špecifických cieľov
- stanovenie pravidiel pre manažment a monitoring programu

Etapa E4

- sledovanie a kontrola realizácie projektov programu
- hodnotenie priebehu a výsledkov programu
- spracovanie správ k čerpaniu prostriedkov (z fondov a pod.)
- cyklická a iteračná aktualizácia opatrení a úloh cieľov programu (E1 až E4)

Rámcový časový harmonogram je spracovaný v ďalšej tabuľke. Je to odhad formou % plnenia jednotlivých špecifických cieľov do roku 2008 (vo vzťahu k cieľovému horizontu programu do roku 2015). Jednotlivé časové míľniky vyjadrujú súčasne aj % čerpania požadovaných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektov. Konkrétne čiastky budú určené až po spracovaní ekonomického rozboru na základe zoznamu navrhovaných projektov pre realizáciu jednotlivých opatrení a úloh v nasledujúcej etape programovacieho cyklu.

7.4.2 Nositelia programu a typových projektov rozvoja

V tejto časti je spracovaný návrh hlavných nositeľov realizácie cieľov programu rozvoja, stručné vymedzenie ich pôsobenia a zodpovednosti vo vzťahu k špecifikovaným typovým projektom, ktoré zabezpečujú ciele. Významní a v súčasnosti známi aktéri budú stanovený menovite, ostatní vo všeobecnej rovine v rámci príslušnej skupiny. Podrobnejší rámec organizačného a riadiaceho procesu má byť špecifikovaný v etape E1 a E2.

Hlavní aktéri (skupiny)

- a) *Samospráva obce*
- b) *Združenie obcí/ mikroregiónu*
- c) *Samosprávny kraj*
- d) *Štátne inštitúcie (kataster, ochrana prírody, ŽP a pod.)(štát)*
- e) *Vlastníci pôdy a spracovatelia poľnohospodárskych produktov (vlastníci)*
- f) *Poľnohospodárske firmy a farmári (farmári)*
- g) *Podnikatelia (fyzické a právnické osoby)(firmy)*
- h) *Rozvojové agentúry a firmy pôsobiace v rozvoji regiónu (RRA)*
- i) *Spolky, občianske združenia a pod.(spolky)*

Mikroregión (zatiaľ nedefinovaný)

Je riadiaci orgán pre program mikroregiónu zodpovedný za vytvorenie vhodného systému pre jeho realizáciu. Jeho úlohou je spracovanie koncepcie, získavanie partnerov a údajov pre informačný systém a marketing mikroregiónu, získavanie finančných zdrojov a hlavne koordinácia aktivít jednotlivých obcí a riadenie spoločných projektov.

Obec

Je hlavný nositeľ aktivít, ktorá svojím podielom prispieva k rozvoju mikroregiónu (v rámci vlastných aj spoločných aktivít). Úlohou je zabezpečenie aktivít programu rozvoja obce, ich realizácia a participácia na spoločných projektoch mikroregiónu.

Samosprávny kraj

Spolupracuje z hľadiska legislatívnej zodpovednosti za regionálny rozvoj celého územia VÚC, poskytuje informácie a koncepčné materiály pre koordináciu rozvoja regiónu a predkladá podnety pre rozvoj v širších súvislostiach.

V ďalšej tabuľke je prezentovaný zoznam navrhovaných typových projektov ku ktorým sú priradení (identifikovaný skratkou) príslušní nositelia hlavných aktivít pre realizáciu príslušného typového projektu. K ich upresňovaniu dochádza pri výbere konkrétnych projektov v rámci skupín činnosti etape E3.

Navrhovaný typový projekt môže mať niekoľko konkrétnych projektov. Preto vymedzenie zodpovednosti (konkrétny nositeľ úlohy) a spôsob riadenia konkrétneho projektu je stanovený pri definovaní pravidiel pre manažment a monitoring príslušného projektu. Táto činnosť sa vykonáva v priebehu schvaľovacieho procesu projektu, upresňovania vecného, časového a finančného plánu, dojednávania partnerstva na realizáciu a financovanie projektov.

7.4.2 Časový rámeč (harmonogram) realizácie programu.

2. Zlepšenie základnej infraštruktúry

	%	poznámka
1.1 Zlepšenie dopravnej, informačnej, miestnej infraštrukt.		
1.1.1 Zlepšenie miestnej infraštruktúry a príslušenstva	40	2008, ďalší rozvoj
1.1.2 Budovanie informačných a komunikačných sietí	40	2008 rozvoj, priebežne
1.2 Zlepšenie sociálnej, zdravotnej a bytovej starostlivosti		
1.2.1 Zlepšenie sociálnej starostlivosti	35	2008 rozvoj priebežne
1.2.2 Riešenie sociálnych problémov rómskeho etnika	30	2008, rozvoj
1.3 Rozvoj podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport		
1.3.1 Zlepšenie podmienok pre kultúrny život	35	2008, priebežne
1.3.2 Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie	40	2008, priebežne
1.3.3 Zlepšenie podmienok pre šport	50	2008, ďalší rozvoj

2. Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

	%	poznámka
2.1 Rozvoj spolupráce s podnikateľmi a propagácia obce		
2.1.1 Tvorba koncepcie a dokumentácie rozvoja obce	50	2008 priebežne
2.1.2 Tvorba partnerstiev pre podnikanie	40	2008 priebežne
2.2 Tvorba podmienok podnikania a rozvoja EŽ		
2.2.1 Rozvoj poľ. výroby a podmienok vidieckej turistiky	30	2008, ďalší rozvoj
2.2.2 Tvorba ponúk (produktov) obce	35	2008, ďalší rozvoj

3. Riešenie životného prostredia

	%	poznámka
3.1 Zlepšenie kvality životného prostredia		
3.1.1 Dobudovanie odpadového hospodárstva	65	2008, ukončenie,
3.1.2 Skrášlenie obce	60	2008, ukončenie
3.2 Obnova a využitie krajiny		
3.2.1 Zveľadenie a využitie krajiny	45	2008, priebežne

7.5 Organizácia a manažment

Program rozvoja je dôležitý predovšetkým tým, že zhrňuje základné informácie k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Predkladá sa rôznym komisiám na vyššej programovacej úrovni, slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektov, ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu záujmov partnerov na území obce.

Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov. Pri ich špecifikácii a výbere dochádza k združovaniu záujmov a prostriedkov. Účinnosť plnenia programu je možno zvýšiť len na základe partnerstiev. Okrem súkromnej podnikateľskej bázy sú to napríklad partneri, ktorí čerpajú zdroje aj z iných fondov EÚ a zo sveta. Vhodnými partnermi sú vysoké školy, výskumné a technologické inštitúcie. V rámci špecifických cieľov formulovaných v programe sa táto spolupráca priamo núka.

Pri realizácii programu sa podieľajú mnohí účastníci jednotlivých projektov. K tomu je potrebné zabezpečiť vhodnú organizáciu a riadenie tohto procesu, ktorý pozostáva z plánovacích, komunikačných činností ako aj sledovania, hodnotenia a aktualizácie programu.

7.5.1 Organizácia programu

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce a bude upresnená v ďalšom kroku programovacieho cyklu. Pre tento dokument programu je navrhovaný štandard stanovujúci princípy v tomto obsahu:

Zastupiteľstvo obce

Najvyšší orgán na čele so starostom má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu rozvoja obce.

- prijíma rozhodnutia o postupe realizácie programu
- ustanovuje riadiacu skupinu/osobu, ktorú poverí riadením procesu
- schvaľuje návrhy a projekty rozvoja
- dojednáva partnerské vzťahy
- zúčastňuje sa programovania v rámci stratégie mikroregiónu
- hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu
- zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách

Riadiaca skupina

Činnosti riadiacej skupiny v obci preberá najvyšší orgán. (Riadením procesu napr. konkrétneho projektu však môže poveriť aj inú osobu alebo inštitúciu). Hlavné činnosti manažmentu programu sú:

- organizačné a technické zabezpečenie programu
- kontrola (fyzická, ekonomická, kvalitatívna)
- monitoring a evidencia (pomocou ukazovateľov)
- hodnotenie (priebežné a záverečné)
- spracovanie správ o stave a výsledkoch

Pracovná skupina

Zloženie pracovnej skupiny musí odrážať príslušný rozsah záujmov v území obce.

V skupine by preto mali byť reprezentanti verejného a súkromného sektoru, podnikatelia apod., zástupcovia ako z obce tak aj partneri zúčastňujúci sa na realizácii programu. Dôležití sú predovšetkým odborne zdatní a spoločensky uznávaní so znalosťou situácie a pomerov obce a jej programových zámerov. Súčasťou skupiny môže byť externý konzultant, ktorý je pomocníkom vo všetkých fázach programu. Hlavné činnosti tejto skupiny sú:

- vykonávať rozbor pre zabezpečenie programu
- posudzovať projekty do programu
- prejednávať vecnú problematiku s partnermi
- spracovávať a preberať dokumentáciu projektov
- riešiť operatívne problémy pri realizácii programu
- spracovávať a predkladať návrhy pre aktualizáciu programu

Verejnosc

Účasť verejnosti je zvlášť dôležitá pretože určuje výslednú legitimitu, vierohodnosť a záväznosť programu. Verejnosc sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje dvoma spôsobmi:

- prostredníctvom svojich zástupcov v celom procese
- účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkov programu

Konkrétne podoba účasti a formy prejednávania závisí od podmienok, ktoré si obec vytvorí napr. pre tlač, rozhlas, internet, verejné prejednávanie a pod. Informovanosť a publicita je jednou z podmienok úspešnosti realizácie cieľov programu obce.

7.5.2 Manažment programu

Organizačné zásady a pravidlá riadenia budú stanovené v etape E1. Tieto zásady musia byť stanovené tak, aby zabezpečovali celý proces plnenia programu. Obsahujú pravidlá pre procesy, ktoré sa vzájomne prekrývajú. Sú to hlavne tieto všeobecné činnosti:

- získavanie, sledovanie, hodnotenie a spracovanie informácií
- prejednávanie nadväznosti postupu realizácie projektov
- vytváranie technických a organizačných podmienok pre realizáciu projektov

Pre špecifické riešené problémy a projekty je potrebné aby pracovná skupina spracovala aj špecifické pravidlá v súlade so stanovenými zásadami. Prítom je potrebné rešpektovať aj väzby na okolie napr.:

- stavebný dozor, životné prostredie, hygiena, veterinárna starostlivosť, ochrana prírody a krajiny, finančné úrady, okresné, mestské, krajské úrady a pod.

Pre manažment podľa organizačných zásad musia byť vymedzené základné činnosti, zodpovednosť, spôsob a forma predkladania správ, časové charakteristiky (napr. frekvencia pravidelného hodnotenia a schvaľovania zastupiteľstvom obce, predkladania správ pracovními

skupinami a pod.) Vlastný rámec manažmentu programu je vymedzený tromi hlavnými procesmi, ktorými sú: kontrola, monitoring a hodnotenie.

Kontrola

Štandardne má byť vykonávaná: fyzická, ekonomická a kvalitatívna kontrola na mieste. Vo fáze schvaľovania je potrebné kontrolovať výsledky posúdenia prijateľnosti projektu, prípravu zmlúv, kontrolu v priebehu, ukončenia etapy alebo realizácie, pred platbami.

Má byť vykonávaná aj u dodávateľa materiálu a služieb. Z kontroly je potrebné spracovať správy ako podklad pre platby (fondy EÚ, banky). Obsahom je či realizácia rešpektuje stanovené parametre projektu, finančné prostriedky a či bol dosiahnutý cieľ programu.

Monitoring

Znamená sledovanie a preberanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitoring je potrebné vykonávať voči stanoveným ukazovateľom špecifických cieľov programu. Výsledky je potrebné tiež spracovať pretože sú súčasťou správ pre vyššie úrovne programov (regionálny monitorovací výbor) a administratívu fondov.

Hodnotenie

Je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu.

Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Záver

Predložený dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spracovaný na základe zadania zastupiteľstvom obce. Po jeho odsúhlasení sa stane záväzným programom rozvoja obce. Jeho ďalšou fázou je vytvorenie organizácie a manažmentu pre postupné zabezpečenie cieľov a ich opatrení na základe prípravy kvalitných projektov, získaných finančných zdrojov na ich realizáciu a spolupráce s partnermi programu.

8. Prílohy

8.1 Charakteristika operačných programov NDP

(vo vzťahu k relevantnosti programu rozvoja obce a účely spracovania projektov využívajúce podporné fondy EU)

OP - Základná infraštruktúra (OP ZI)

Globálny cieľ OP: „Podpora vyrovnaného rozvoja regiónov prostredníctvom zvyšovania ich konkurencieschopnosti“. Program rozvoja obce relevantný voči jeho dvom prioritám:

Priorita č.2 - Environmentálna infraštruktúra

Opatrenie č. 2.1: Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd V oblasti infraštruktúry súvisia hlavné otázky napojenia obyvateľstva na kanalizačné siete a čistiarne odpadových vôd a zásobovanie obyvateľstva vyhovujúcou pitnou vodou, prijatie opatrení na prevenciu alebo odstránenie nepriaznivých účinkov povodní

Priorita č.2 - Lokálna infraštruktúra

Slúži na zlepšenie infraštruktúry sektoru: školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť a kultúra ako podmienka na zvýšenie kvality života, ich konkurencieschopnosti, na zvýšenie atraktivity pre investorov a návštevníkov. Zlepšením služieb sociálnej oblasti zvýšiť možnosť integrácie mládeže a marginalizovaných skupín (najmä Rómov a handicapovaných ľudí)

OP - Ľudské zdroje (OP ĽZ)

Má tri priority, ktoré sú prierezové pre všetky strategické ciele programu rozvoja obce

Priorita 1: Rozvoj aktívnej politiky trhu práce

Orientuje sa na politiku zamestnanosti, podporu aktívnej politiky trhu práce so zámerom bojovať proti nezamestnanosti, predchádzať nezamestnanosti, aby sa tak ženy ako i muži stávali dlhodobo nezamestnanými, reintegráciu nezamestnaných do trhu práce u mladých ľudí a osôb, ktoré sa vracajú na trh práce po prestávke, začlenenie do pracovného života“.

Priorita 2: Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce

Na podporu rovnosti prístupu na trh práce, rovnosti príležitostí, na zamestnanosť sociálne vylúčených skupín a jednotlivcov, opatrenia, na vyššiu participáciu žien na trhu práce, vrátane ich kariérového vývoja, prístup žien k zamestnaniam a k možnosti samostatnej zárobkovej činnosti

Priorita 3: Zvýšenie kvalifikácie a adaptability osôb vstupujúcich na trh práce

Pokrýva zdokonaľovanie vzdelávania, prípravu, poradenstvo ako súčasť celoživotného vzdelávania s cieľom uľahčiť prístup na trh práce, zdokonaľiť a udržať zamestnateľnosť, podporovať mobilitu, zručnú a adaptabilnú pracovnú silu, inovácie a adaptabilitu, rozvíjať predpoklady pre podnikateľské činnosti, podmienky pre nové pracovných príležitostí a podnecovať ľudský potenciál v oblasti výskumu, vedy a technológie“.

OP - Priemysel a služby (OP PS)

Globálny cieľ OP: „Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb“(cestovného ruchu a obchodu) s využitím domáceho rastového potenciálu. Podpora podnikania v rámci priorít je špecificky orientovaná na menej rozvinuté alebo štrukturálne postihnuté oblasti, na nové produkčné aktivity a rozvoj podnikateľských služieb postavených na využití informačných technológií a taktiež celoplošne na rozvoj MSP, vrátane živnostníkov.

Strategický cieľ programu obce č.2 je relevantný voči OP PS v oboch prioritách.

Priorita č.1 - Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu“

Priorita je zameraná na riešenie problémov rozvoja existujúcich perspektívnych subjektov podnikania, rozvoja nových podnikov, zlepšovanie konkurencieschopnosti v rámci hospodárstva a jednotného trhu EÚ a prispôbenie rozvoja podnikania v podmienkach medzinárodnej delby práce podporou obchodu, informačných a komunikačných technológií, elektronického obchodu a stimuláciou vstupu priamych investícií.

Priorita č.2 - Rozvoj cestovného ruchu“.

Vo sfére cestovného ruchu má priorita smerovať k rastu konkurenčnej schopnosti v oblasti kvality a sortimentu poskytovaných služieb, zlepšovaniu obrazu SR ako krajiny CR, zvyšovaniu schopnosti prístupu subjektov CR k turistom, lepšiemu využitiu existujúcich kapacít, zlepšeniu ich štruktúry a kvality vzhľadom k cieľovej klientele a k zvýšeniu pozícií cestovného ruchu v ekonomike SR (tvorba HDP, zamestnanosť).

OP - Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Priorita č. 1 – Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka

Cieľom programu je zvýšenie výkonnosti poľnohospodárskej výroby a životnej úrovne vidieckeho obyvateľstva pri súčasnej ochrane a zlepšení životného prostredia, starostlivosti o zvieratá a zabezpečení kvality potravín. Téma udržateľnosti sa prelína prioritou a rozoznáva dôležitosť ekonomickej, spoločenskej a environmentálnej udržateľnosti. V rámci priority zachytené otázky rovnosti príležitostí a sociálnej inklúzie.

Špecifickými cieľmi programu sú:

1. zvýšiť výkonnosť poľnohospodárskej výroby a spracovania s dôrazom na ochranu životného prostredia, starostlivosť o zvieratá a zabezpečenie kvality potravín
2. zlepšiť kvalitu života vidieckeho obyvateľstva pomocou nárastu životnej úrovne, vytvorenia vhodného spoločenského prostredia, rozvojom vidieckych aktivít a ochranou kultúrneho dedičstva/hodnôt;
3. zlepšiť odborné znalosti a riadiace schopnosti vidieckeho obyvateľstva.

8.2 Fondy EU a financie pre projekty programu

Pre projekty zo štrukturálnych fondov EU bude musieť obec okrem podmienok všeobecne záväznej legislatívy SR a EU prihladať na konkrétne kritéria uvedené v grantových schémach.

Zdroj: súčasné verzie operačných programov

- Operačný program - Základná infraštruktúra (programový doplnok november, 2003)
- Sektorový operačný program – Ľudské zdroje (doplnok programu, december 2003)
- Sektorový operačný program – Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (doplnok , júl 2003)
- Sektorový operačný program – Priemysel a služby, programový doplnok, 28.11.2003)

Operačný program SOP PS

Priemysel a služby		
1.	Priorita	Rast konkurenciesch. priemyslu a služieb s využitím domáceho potenciálu
1.1	Opatrenie	Podpora rozvoja nových a existujúcich podnikov a služieb
1.2	Opatrenie	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry
1.3	Opatrenie	Podpora podnikania, inovácií a aplikovaného výskumu
1.4	Opatrenie	Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie
1.5	Opatrenie	Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR
2.	Priorita	Rozvoj cestovného ruchu
2.1	Opatrenie	Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu
2.2	Opatrenie	Podpora podnikateľských aktivít cestovného ruchu
2.3	Opatrenie	Podpora propagácie cestovného ruchu a tvorby informačného systému
	Opatrenie	Technická pomoc (pre obidve priority) a pre štúdie realizovateľnosti

Finančná tabuľka pre SOP PS podľa priorít a opatrení 2004 – 2006

Operačný program	Celkom	Verejné zdroje			Súkromné zdroje
		Celkom	Zdroje ES	Zdroje SR	
1. Priorita	173 840 441	127 433 882	77 344 264	50 089 618	46 406 559
1.1 Opatrenie	44 196 724	28 727 870	15 468 853	13 259 017	15 468 854
1.2 Opatrenie	41 250 275	41 250 275	30 937 706	10 312 569	0
1.3 Opatrenie	22 098 362	14 363 935	7 734 427	6 629 508	7 734 427
1.4 Opatrenie	33 147 540	21 545 901	11 601 639	9 944 262	11 601 639
1.5 Opatrenie	33 147 540	21 545 901	11 601 639	9 944 262	11 601 639
2. Priorita	113 304 325	94 319 824	63 281 671	31 038 153	18 984 501
2.1 Opatrenie	42 187 780	42 187 780	31 640 835	10 546 945	0
2.2 Opatrenie	54 241 433	35 256 932	18 984 502	16 272 430	18 984 501
2.3 Opatrenie	16 875 112	16 875 112	12 656 334	4 218 778	0
Opatrenie	14 112 997	14 112 997	10 584 748	3 528 249	0
Celkom	301 257 763	235 866 703	151 210 683	84 656 020	65 391 060

Poznámka:

Príjemcovia pomoci a % štruktúra financovania podľa jednotlivých opatrení je uvedená v kapitole 2.

Dominantní príjemcovia pomoci sú:

- samospráva a štátna správa vrátane ich inštitúcií
- neziskové a mimovládne organizácie
- podnikatelia

Operačný program SOP P-RV

Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka		
1.	Priorita	Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka
1	Opatrenie	Investície do poľnohospodárskych podnikov
2	Opatrenie	Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov
3	Opatrenie	Lesné hospodárstvo
4	Opatrenie	Rybné hospodárstvo (financované FIFG)
5	Opatrenie	Pozemkové úpravy
6	Opatrenie	Diverzifikácia poľnohospodárskych činností
7	Opatrenie	Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka
7.1	Podopatrenie	Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka
7.2	Podopatrenie	Miestny rozvoj vidieckych oblastí
8	Opatrenie	Obnova poľ. a lesníckeho potenciálu, poškodeného pohromami, zavádzanie prevencií
9	Opatrenie	Vzdelávanie
10	Opatrenie	Poradenstvo
11	Opatrenie	Technická pomoc

Finančná tabuľka pre PD SOP P-RV podľa priorít a opatrení 2004 – 2006

Operačný program	Celkom	Verejné zdroje			Súkromné zdroje	
		Celkom	Zdroje ES	Zdroje SR		
1.	Priorita	615 771 000	360 100 000	252 070 000	108 030 000	255 671 000
1	Opatrenie	252 070 000	126 035 000	88 224 500	37 810 500	126 035 000
2	Opatrenie	115 232 000	57 616 000	40 331 200	17 284 800	57 616 000
3	Opatrenie	28 808 000	18 005 000	13 603 500	5 401 500	10 803 000
4	Opatrenie	28 808 000	14 404 000	10 082 200	5 321 200	14 404 000
5	Opatrenie	36 010 000	36 010 000	25 207 000	10 803 000	0
6	Opatrenie	108 030 000	54 015 000	37 810 500	16 204 500	54 015 000
7	Opatrenie	72 020 000	72 020 000	50 414 000	21 606 000	0
7.1	Podopatrenie	36 010 000	36 010 000	25 207 000	10 803 000	0
7.2	Podopatrenie	36 010 000	36 010 000	25 207 000	10 803 000	0
8	Opatrenie	18 005 000	18 005 000	12 603 500	5 401 500	0
9	Opatrenie	520 700	2 520 700	1 764 490	756 210	0
10	Opatrenie	4 000 000	4 000 000	2 800 000	1 200 000	0
11	Opatrenie	2 160 600	2 160 600	1 512 420	648 180	0

Poznámka:

Pre tvorbu štandardných produktov podrobnú analýzu zamerat' na hľadanie vzťahov medzi finančnou výškou grantu na jeden projekt, podielom vlastného financovania, typom príjemcu a podmienok možnosti zabezpečenia záruk zo zdrojov projektu (fixácia obdobia nakladania s majetkom získaný z projektu, prioritné poradie záložných práv a pod).

Operačný program OP ZI

Základná infraštruktúra		
1.	Priorita	Dopravná infraštruktúra
1.1	Opatrenie	Modernizácia a rozvoj infraštruktúry železničnej dopravy
1.2	Opatrenie	Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry
1.3	Opatrenie	Modernizácia a rozvoj infraštruktúry leteckej dopravy
2.	Priorita	Environmentálna infraštruktúra
2.1	Opatrenie	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd
2.2	Opatrenie	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia
2.3	Opatrenie	Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva
2.4	Opatrenie	Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia
3.	Priorita	Lokálna infraštruktúra
3.1	Opatrenie	Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
3.2	Opatrenie	Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor
3.3	Opatrenie	Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky
3.4	Opatrenie	Renovácia a rozvoj obcí
		Technická pomoc

Finančná tabuľka pre OP ZI podľa priorít a opatrení 2004 – 2006

Operačný program	Celkom	Verejné zdroje			Súkromné zdroje
		Celkom	Zdroje ES	Zdroje SR	
			Celkom	Celkom	
1.	Priorita	274 958 660	274 958 660	206 218 995	68 739 665
1.1	Opatrenie	89 580 873	89 580 873	67 185 655	22 395 218
1.2	Opatrenie	182 325 538	182 325 538	136 744 153	45 581 385
1.3	Opatrenie	3 052 249	3 052 249	2 289 187	763 062
2.	Priorita	142 995 987	135 806 245	96 394 549	39 411 696
2.1	Opatrenie	61 361 513	61 361 513	46 021 134	15 340 379
2.2	Opatrenie	37 682 088	34 765 495	22 835 345	11 930 150
2.3	Opatrenie	36 325 533	32 052 384	21 817 929	10 234 455
2.4	Opatrenie	7 626 854	7 626 854	5 720 141	1 906 713
3.	Priorita	122 314 834	122 314 834	95 160 084	27 154 750
3.1	Opatrenie	68 479 187	68 479 187	54 783 349	13 695 838
3.2	Opatrenie	13 702 715	13 702 715	10 277 036	3 425 679
3.3	Opatrenie	4 567 070	4 567 070	3 425 302	1 141 768
3.4	Opatrenie	35 565 861	35 565 861	26 674 397	8 891 464
	Pomoc	32 786 432	32 786 432	24 589 823	8 196 609
	Celkom	573 055 913	565 866 171	422 363 451	143 502 720

Operačný program SOP EŽ

Ľudské zdroje		
1.	Priorita	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce
1.1	Opatrenie	Rozvoj programov podpory zamestnávania nezamestnaných , dlhodobu nezamestnaných
1.2	Opatrenie	Modernizácia a rozvoj nových foriem služieb zamestnanosti
1.3	Opatrenie	Rozvoj poradenstva o zamestnaniach a informovanosti o pracovnej mobilite
2.	Priorita	Posilnenie rovnosti príležitostí na trhu práce a sociálnej inklúzie
2.1	Opatrenie	Podpora zamestnateľnosti skupín ohrozených sociálnou exklúziou
2.2	Opatrenie	Podpora rovnosti príležitosti, ženy a muži , súladu rodinného a pracovného života
3.	Priorita	Rozvoj celoživotného učenia, adaptability pracovnej sily
3.1	Opatrenie	Podpora odbornej prípravy a vzdelávania, založenej na vedomostiach
3.2	Opatrenie	Rozvoj ďalšieho vzdelávania s dôrazom na zvýšenie adaptability pracovnej sily
3.3	Opatrenie	Rozvoj poradenstva a zamestnaniach, systémy predvídania zmien kvalifikačných potrieb
		Technická pomoc

Finančná tabuľka pre PD SOP EŽ podľa priorit a opatrení 2004 – 2006

Operačný program	Celkom	Verejné zdroje			Súkromné zdroje
		Celkom	Zdroje ES Celkom	Zdroje SR Celkom	
1.	290 932 512	238 233 807	185 436 044	52 797 763	52 698 704
1.1	78 920 697	78 920 697	63 136 557	15 784 140	
1.2	155 718 730	103 020 025	77 265 019	25 755 006	52 698 704
1.3	56 293 085	56 293 085	45 034 468	11 258 617	
2.	31 237 143	31 166 501	24 283 292	6 883 209	70 642
2.1	17 108 682	17 108 682	13 686 946	3 421 736	
2.2	14 128 461	14 057 819	10 596 346	3 461 473	70 642
3.	92 095 172	85 563 282	66 227 159	19 336 123	6 531 891
3.1	29 139 951	28 994 251	21 854 963	7 139 288	145 701
3.2	48 881 950	42 495 760	33 113 579	9 382 181	63 86 191
3.3	14 073 271	14 073 271	11 258 617	2 814 654	
	Pomoc	11 379 237	8 534 428	2 844 809	
Celkom	425 644 064	366 342 827	284 480 923	81 861 904	59 301 237

Celkový prehľad financií podľa operačných programov (2004 – 2006)

NDP	Celkom	Verejné zdroje			Súkromné zdroje
		Celkom	Zdroje ES Celkom	Zdroje SR Celkom	
SOP PS	301 257 763	235 866 703	151 210 683	84 656 020	65 391 060
SOP P-RV	615 771 000	360 100 000	252 070 000	108 030 000	255 671 000
SOP EŽ	425 644 064	366 342 827	284 480 923	81 861 904	59 301 237
OP ZI	573 055 913	565 866 171	422 363 451	143 502 720	7 189 742

8.3 Dotazník poslancov

Odsúhlasenie cieľov a stanovenie priorít, hodnoty: 1, 2, 3 (1 – najvyššia, 3 – najnižšia)
 Na základe vyplnených dotazníkov poslancov (jún 2005) bolo možné vypočítať a vyplniť priemernú hodnotu priorít jednotlivých cieľov programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sačurov. V stĺpci poznámka je naznačené poradie priorít určené vypočítanou priemernou hodnotou priorít, ktoré určili poslanci pri individuálnom nastavovaní priorít. Najvyššiu prioritu 1 získal cieľ 3.2.1 Zveľadenie a využitie krajiny.

1. Zlepšenie základnej infraštruktúry

	<i>priorita</i>	<i>poznámka</i>
1.1 Zlepšenie dopravnej, informačnej, miestnej infraštrukt.	1,5	
1.1.1 Zlepšenie miestnej infraštruktúry a príslušenstva	1,4	Priorita 3
1.1.2 Budovanie informačných a komunikačných sietí	1,6	Priorita 4
1.2 Zlepšenie sociálnej, zdravotnej a bytovej starostlivosti	1,83	
1.2.1 Zlepšenie sociálnej starostlivosti	1,6	Priorita 4
1.2.2 Riešenie sociálnych problémov rómskeho etnika	2,1	Priorita 8
1.3 Rozvoj podmienok pre vzdelávanie, kultúru a šport	1,81	
1.3.1 Zlepšenie podmienok pre kultúrny život	1,8	Priorita 6
1.3.2 Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie	1,7	Priorita 5
1.3.3 Zlepšenie podmienok pre šport	2,0	Priorita 7

2. Rozvoj podnikania a ľudských zdrojov

	<i>priorita</i>	<i>poznámka</i>
2.1 Rozvoj spolupráce s podnikateľmi, propagácia	1,5	
2.1.1 Tvorba koncepcie a dokumentácie rozvoja obce	1,3	Priorita 2
2.1.2 Tvorba partnerstiev pre podnikanie	1,7	Priorita 5
2.2 Tvorba podmienok podnikania a rozvoja EZ	1,72	
2.2.1 Rozvoj poľ. výroby a podmienok vidieckej turistiky	1,8	Priorita 6
2.2.2 Tvorba ponúk (produktov) obce	1,7	Priorita 5

2. Riešenie životného prostredia

	<i>priorita</i>	<i>poznámka</i>
3.1 Zlepšenie kvality životného prostredia	1,5	
3.1.1 Dobudovanie odpadového hospodárstva	1,6	Priorita 4
3.1.2 Skrášlenie obce	1,4	Priorita 3
3.2 Obnova a využitie krajiny	1,2	
3.2.1 Zveľadenie a využitie krajiny	1,2	Priorita 1